

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 70

Rozeslána dne 1. července 1992

Cena Kčs 9,70
(dotisk)

O B S A H:

337. Zákon České národní rady o správě daní a poplatků

337

Z Á K O N

České národní rady

ze dne 5. května 1992

o správě daní a poplatků

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ O B E C N Á U S T A N O V E N Í

§ 1

Rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje správu daní, poplatků a odvodů s výjimkou odvodů příspěvkových organizací (dále jen „daně“), které jsou příjmem státního rozpočtu České republiky (dále jen „rozpočet republiky“), státního rozpočtu České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen „rozpočet federace“), rozpočtů obcí, rozpočtů okresních úřadů (dále jen „územní rozpočty“), státních fondů České republiky a federálních účelových fondů (dále jen „fondy“).

(2) Správou daně se rozumí právo činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností, zejména právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat, nebo kontrolovat podle tohoto zákona jejich splnění ve stanovené výši a době.

(3) Podle tohoto zákona postupují územní finanční orgány¹⁾ a další správní i jiné státní orgány České republiky, jakož i orgány obcí v České republice věcně příslušné podle zvláštních zákonů ke správě daní (dále jen „správce daně“), daňové subjekty, jakož i třetí osoby stanovené v tomto zákoně.

§ 2

Základní zásady daňového řízení

(1) Při správě daně jednají správci daně v řízení o daních (dále jen „daňové řízení“) v souladu se zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy, chrání zájmy státu a dbají při tom na zachování práv a právem chráněných zájmů daňových subjektů a ostatních osob zúčastněných na daňovém řízení.

(2) Správci daně postupují v daňovém řízení v úzké součinnosti s daňovými subjekty a při vyžadování plnění jejich povinností v daňovém řízení volí jen takové prostředky, které daňové subjekty nejméně zatěžují a umožňují přitom ještě dosáhnout cíle řízení, tj. správného stanovení a vybrání daně.

¹⁾ Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.

(3) Při rozhodování hodnotí správce daně důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; při tom přihlíží ke všemu, co v daňovém řízení vyšlo najevo.

(4) Daňové řízení je vždy neveřejné.

(5) Jakékoliv osoby, s výjimkou daňových subjektů v daňovém řízení o jejich daňové povinnosti, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se v řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděly. Této povinnosti mohou být zproštěny jen za podmínek stanovených tímto zákonem.

(6) Daňové řízení je povinen správce daně i z vlastního podnětu zahájit vždy, jakmile jsou splněny zákonné podmínky pro vznik či existenci daňové pohledávky, a to i v případech, kdy daňový subjekt nesplnil v tom směru buď vůbec, nebo řádně své povinnosti.

(7) Při uplatňování daňových zákonů v daňovém řízení se bere v úvahu vždy skutečný obsah právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro stanovení či vybrání daně, pokud je zastřený stavem formálně právním a liší se od něho.

(8) Všechny daňové subjekty mají v daňovém řízení před správcem daně stejná procesní práva a povinnosti.

(9) Právem i povinností všech daňových subjektů je úzce spolupracovat se správcem daně při správném stanovení a vybrání daně. Při tom jsou povinny dodržovat zákony i ostatní obecně závazné právní předpisy.

§ 3

Úřední jazyk

(1) Před správcem daně se jedná v jazyce českém nebo slovenském. Veškerá písemná podání se předkládají v češtině nebo slovenštině a listinné důkazy musí být opatřeny úředním překladem do jednoho z těchto jazyků. Správce daně může při ústním jednání připustit tlumočnicka zapsaného v seznamu tlumočnicků, pokud si jej na své náklady obstará daňový subjekt.

(2) Občané České a Slovenské Federativní Republiky příslušející k národnostním a etnickým menšinám mohou jednat před správcem daně ve svém jazyce, musí si však obstarat tlumočnicka zapsaného v seznamu tlumočnicků. Náklady na tohoto tlumočnicka nese správce daně.

§ 4

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost správce daně, není-li stanoveno jinak v tomto nebo ve zvláštním zákoně, se řídí u právnické osoby místem jejího sídla v České republice a u fyzické osoby bydlištěm v České republice, jinak místem, kde se převážně zdržuje, tj. v němž pobývá nejvíce dnů v roce.

(2) U fyzické osoby, která nemá na území České a Slovenské Federativní Republiky bydliště, přičemž se

zde obvykle zdržuje, se místní příslušnost řídí místem, kde se tato osoba obvykle zdržuje po převážnou dobu. U fyzické osoby, která nemá na území České a Slovenské Federativní Republiky bydliště, ani se zde obvykle nezdržuje, je místně příslušným správcem daně finanční úřad v Praze 1.

(3) Nelze-li určit místní příslušnost podle odstavce 1, řídí se místem, v němž daňový subjekt vykonává na území České republiky hlavní část své činnosti, jejíž výsledky jsou předmětem zdanění, popřípadě místem, v němž se nachází na území České republiky převážná část jeho nemovitého majetku.

(4) Nelze-li určit místní příslušnost podle odstavce 1 až 3, je příslušným správcem daně finanční úřad pro Prahu 1, jde-li o obor daní, k jejichž správě jsou příslušné územní finanční orgány.

(5) Vzniká-li podle daňových předpisů daňová povinnost okamžikem přechodu státní hranice, řídí se místní příslušnost místem přechodu státní hranice.

(6) U poplatků je místně příslušný ten správce daně, který je oprávněn podle zvláštních předpisů k provedení poplatného úkonu.

(7) U daní, kde předmětem zdanění je nemovitost, je místně příslušný ten správce daně, v obvodu jehož územní působnosti se nemovitost nachází. Tento správce daně je pak povinen sdělit výsledky vyměření a případně další potřebné údaje tomu správci daně, u kterého je dána místní příslušnost podle předchozích ustanovení.

(8) Je-li předmětem zdanění převod, přechod či nabytí majetku, je místně příslušným správcem daně finanční úřad, v obvodu jehož územní působnosti

- a) měl zůstavitel bydliště, jde-li o nabytí majetku děděním,
- b) se nachází nemovitost, a to i v případech, nabývají-li se současně též věci movité,
- c) má bydliště nabyvatel věcí movitých,
- d) má bydliště dárce movitých věcí, jde-li o dar do ciziny.

(9) Je-li předmětem zdanění vozidlo, je místně příslušným správcem daně finanční úřad, v obvodu jehož územní působnosti byla vozidlu přidělena státní poznávací značka.

(10) Pro určení místní příslušnosti je rozhodný stav v poslední den kalendářního roku, jde-li o daně vyměřované za uplynulý rok. U daní vyměřovaných na rok je rozhodný první den kalendářního roku, na který se vyměřuje. U daní vybíraných srážkou je rozhodný stav v době provedení srážky.

(11) Je-li místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, který je zahájil jako první, pokud se příslušní správci nedohodnou jinak. Spory o místní příslušnost mezi správci daně rozhoduje orgán jim nejbližše nadřízený a v nejvyšším stupni pak ministerstvo financí České republiky (dále jen, „ministerstvo“).

(12) Dojde-li u daňového subjektu ke změně místní příslušnosti, dosud příslušný správce daně vykoná jen neodkladné úkony a postoupí spisový mate-

riál daňového subjektu za dobu, za kterou dosud nezániklo právo daň vyměřit nebo dodatečně stanovit, tomu správci daně, na kterého přešla nově místní příslušnost. Za stejné období připojí ke spisovému materiálu i výpis z osobního účtu daňového subjektu. K tomuto výpisu doklady nepřipojuje. Je-li vedena proti daňovému subjektu daňová exekuce, sdělí dosavadní správce daně osobám, u nichž je vedena (poddlužník, plátce apod.), změnu místní příslušnosti a oznámí jim současně nové číslo účtu u banky, kam budou zabavené prostředky nadále poukazovány.

(13) Každý správce daně je v obvodu své územní působnosti příslušný k provedení místního šetření podle § 15, a to i bez delegace.

(14) Nelze-li místně příslušného správce daně určit podle tohoto nebo zvláštního zákona, stanoví jej ministerstvo.

§ 5

Dožádání a delegace

(1) Místně příslušný správce daně může požádat o provedení jednotlivých úkonů v daňovém řízení kteréhokoliv jiného věcně příslušného správce daně, téhož nebo nižšího stupně, může-li tento správce daně požadovaný úkon provést snáze, hospodárněji nebo rychleji. Dožádaný správce daně je povinen žádosti vyhovět nebo sdělit důvody, pro které dožádání vyhovět nemůže.

(2) Spory o opodstatněnost dožádání rozhoduje orgán nadřízený orgánu dožádanému a v nejvyšším stupni ministerstvo.

(3) Na návrh daňového subjektu nebo z podnětu správce daně, může správce daně vyššího stupně nadřízený oběma správcům daně delegovat místní příslušnost ke správě daně na jiného, pokud shledá důvody takového návrhu opodstatněnými. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

§ 6

Daňové subjekty

(1) Daňovým subjektem se rozumí poplatník, plátce daně a právní nástupce fyzické či právnické osoby, která je jako daňový subjekt vymezena zákonem.

(2) Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.

(3) Plátcem daně se rozumí osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům.

§ 7

Osoby zúčastněné na řízení

(1) Daňového řízení se zúčastňují daňové subjekty a třetí osoby. Všechny osoby zúčastněné na ří-

zení jsou povinny na požádání prokázat svoji totožnost.

(2) Třetími osobami se rozumějí

- a) svědci a osoby přezvědné,
- b) osoby, které mají listiny a jiné věci potřebné v daňovém řízení,
- c) znalci, auditoři a tlumočníci,
- d) ručitelé, poddlužníci a plátci působící v rámci zajišťovacího a vymáhacího řízení,
- e) správci konkursní podstaty, zvláštní správci, zastupci správce nebo vyrovnací správci,
- f) státní orgány a orgány obcí,
- g) případně další osoby, které mají povinnost součinnosti v daňovém řízení v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem.

§ 8

Svědci a osoby přezvědné

(1) Každý je povinen vypovídat jako svědek nebo osoba přezvědná o důležitých okolnostech v daňovém řízení týkajících se jiných osob, pokud jsou mu známy; musí vypovídat pravdivě a nic nesmí zamlčet. Správce daně může svědkovi nebo osobě přezvědné uložit, aby se dostavil osobně k podání výpovědi.

(2) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. Osobou blízkou se rozumí pro účely tohoto zákona manžel, druh, příbuzný v řadě přímé a jeho manžel, sourozenec a jeho manžel, osvojitel a jeho manžel, osvojenec a jeho potomci, manžel osvojenice a manželé jeho potomků.

(3) Jako svědek nebo osoba přezvědná nesmí být vyslechnut ten, kdo by porušil státní tajemství,²⁾ nebo zákonem uloženou nebo zákonem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má.

(4) Správce daně je povinen před výslechem počít svědka nebo osobu přezvědnou o možnosti odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

(5) Jako osoba přezvědná může být k výpovědi vyzván každý, kdo má znalosti o povšechných poměrech určitého daňového subjektu nebo celé skupiny daňových subjektů nebo oboru činnosti či majetkového vlastnictví, které jsou předmětem zdanění.

§ 9

Způsobilost k jednání

(1) Každý může před správcem daně samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práva a brát na sebe povinnosti.

(2) Za právnickou osobu jedná statutární orgán nebo ten, kdo prokáže, že je oprávněn za ni jednat.

²⁾ Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

Zastupování

(1) Za fyzické osoby, které nemohou před správcem daně jednat samostatně pro nezpůsobilost nebo omezenou způsobilost k právním úkonům, jednájí jejich zákonní zástupci.³⁾ Pokud nebyl opatrovník soudem ustanoven, stanoví zástupce pro daňové řízení správce daně.

(2) Správce může ustanovit zástupce také tomu, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit písemnost na známou adresu v cizině a který zmocnil žádného zástupce, jakož i tomu, kdo byl stížen duševní nebo jinou poruchou, pro kterou nemůže v řízení jednat, nebo kdo není schopen srozumitelně se vyjadřovat. Proti rozhodnutí o ustanovení zástupce se lze odvolat.

(3) Daňový subjekt, jeho zákonný zástupce nebo ustanovený zástupce se může dát zastupovat zástupcem, jehož si zvolí. V téže věci může mít současně jen jednoho zástupce. Zástupce jedná v rozsahu plné moci udělené písemně nebo ústně do protokolu. Není-li rozsah zmocnění vymezen nebo není-li vymezen přesně, je tato plná moc pro daňové řízení neomezená.

(4) Zastupování daňového subjektu zástupcem nevylučuje, aby správce daně jednal v nutných případech s daňovým subjektem přímo nebo aby ho vyzval k vykonání některých úkonů. Daňový subjekt je povinen výzvě správce daně vyhovět. Správce daně musí o tomto jednání zástupce daňového subjektu vyrozumět.

(5) Pokud v téže věci jedná daňový subjekt i zástupce jím zmocněný a jejich jednání si odporuje, respektuje správce daně jednání daňového subjektu. Správce daně musí o tomto jednání zástupce daňového subjektu vyrozumět.

(6) Učinilo-li několik daňových subjektů společně podání nebo vystupují-li společně ve stejné věci, případně jsou spoluvlastníky věci, která je předmětem zdanění, jsou povinni si zvolit společného zástupce pro účely daňového řízení. Pokud tak neučiní ani na výzvu, určí společného zástupce správce daně sám a vyrozumí o tom všechny příslušné daňové subjekty.

§ 11

Vyloučení ze zastupování

(1) Správce daně je oprávněn k daňovému řízení nepřipustit nebo z daňového řízení vyloučit zástupce, pokud by došlo ke střetu se zájmy zastupovaného nebo ke střetu zájmů daňových subjektů v daňových věcech zastupovaných tímž zástupcem.

(2) Je-li zástupcem daňový poradce, advokát nebo komerční právník (dále jen „daňový poradce“) nemůže ho správce daně vyloučit z podání daňového přiznání nebo hlášení a podání řádných a mimořádných opravných prostředků proti rozhodnutí správce daně, i když

by jinak byly splněny podmínky pro vyloučení podle odstavce 1.

(3) Není-li zástupcem daňový poradce a nejde-li o společného zástupce, může zástupce zastupovat současně u jednoho správce daně pouze jeden daňový subjekt, nejde-li o osoby blízké.

§ 12

Protokol o ústním jednání

(1) O ústním jednání v daňovém řízení sepíše správce daně protokol, který je veřejnou listinou.⁴⁾

(2) Z protokolu musí být zejména patrné, kdo, kde a kdy daňové řízení prováděl, které osoby se zúčastnily, označení hlavního předmětu jednání, souvislé vylíčení jeho průběhu, označení dokladů a jiných listin odevzdaných při jednání nebo podstatný obsah listin předložených k nahlédnutí, udělená poučení, vyjádření poučených osob, jejich návrhy nebo námítky směřující proti obsahu protokolu, rozhodnutí o těchto návrzích nebo námítkách apod. Nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.

(3) Součástí protokolu jsou i ujednání přijatá při ústním projednávání věci a rozhodnutí vyhlášená při jednání.

(4) Protokol podepisují po seznámení se s ním všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily, včetně pracovníků správce daně. Není-li protokol hlasitě diktován, je nutno jej před podepsáním hlasitě přečíst a zapsat v něm, že se tak stalo a dále uvést, co bylo před podpisem protokolu opraveno nebo jinak změněno. Přeskrtnutá místa musí zůstat čitelná. Po vyznačení všech návrhů, námitek, oprav či změn musí být protokol schválen a jednání skončeno. Odepření podpisu, důvody tohoto odepření a námítky proti obsahu protokolu se v něm zaznamenají. Bezdůvodné odepření podpisu nemá vliv na důkazní moc protokolu. Na to je třeba osobu odepírající podpis upozornit. Vzdálila-li se osoba na jednání zúčastněná před podpisem protokolu, nutno tuto okolnost v protokolu zaznamenat s uvedením důvodu.

(5) Opis protokolu vydá správce daně daňovému subjektu, s nímž bylo ústně jednáno.

(6) Správce daně opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Rozhoduje též o návrzích na doplnění protokolu a o námítkách proti jeho znění. Proti tomuto rozhodnutí se nelze samostatně odvolat.

§ 13

Úřední záznam

Úřední záznam zachycuje skutečnosti mající vztah k daňovým spisům jinde neuvedené, např. různá ústní sdělení, oznámení, poznámky, obsah telefonických hovorů, odkazy na jiné spisové materiály, výpisy ze zá-

³⁾ § 26 a 27 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 47/1992 Sb.).

⁴⁾ § 134 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 70/1992 Sb.).

znamů ať již vlastních nebo cizích a další skutečnosti k věci se vztahující a zjištěné správcem daně. Úřední záznam podepíše pracovník správce daně, který ho vyhotovil, s uvedením data. V úředním záznamu odkáže též na zdroj informace v záznamu uvedené. Pro další náležitosti úředního záznamu platí přiměřeně ustanovení týkající se protokolu.

§ 14

Lhůty

(1) Není-li lhůta pro některý úkon v daňovém řízení stanovena obecně závazným právním předpisem, určí přiměřenou lhůtu rozhodnutím správce daně. Zároveň upozorní na právní důsledky nedodržení této lhůty. Lhůtu kratší osmi dnů lze stanovit jen zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé.

(2) Z důležitých důvodů mohou osoby zúčastněné na řízení před uplynutím stanovené lhůty požádat správce daně o její prodloužení k úkonům, jichž se lhůta týká.

(3) Na první žádost o prodloužení lhůty, pokud se nejedná o zákonnou lhůtu, povolí správce daně vždy prodloužení lhůty alespoň o dobu, která v den podání žádosti ještě zbývala ze lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno. Správce daně však nemůže povolit delší prodloužení lhůty, než o jaké je žádáno.

(4) Nerozhodne-li správce daně o žádosti o prodloužení lhůty před uplynutím žádané lhůty, považuje se žádané prodloužení lhůty za povolené.

(5) Prošla-li původní lhůta již před podáním žádosti a nešlo-li o lhůtu již prodlouženou podle předchozích ustanovení, může správce daně ze zvlášť závažných důvodů povolit navrácení v předešlý stav, to je obnovit běh lhůty a stanovit lhůtu novou. Žádost o navrácení v předešlý stav může být podána nejdéle do třiceti dnů ode dne, kdy u žadatele pominuly důvody zmeškání původní lhůty. Tuto novou lhůtu nelze ani prodloužit ani navrátit v předešlý stav.

(6) Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(7) Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým jménem nebo číselným označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta posledním dnem měsíce. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

(8) Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u správce daně nebo podání odevzdáno k poštovní přepravě.

(9) Kromě případu uvedeného v odstavci 5 nelze prodloužit lhůtu nebo povolit navrácení v předešlý stav také u mimořádných opravných prostředků a u lhůt, se kterými je spojen zánik práva podle tohoto zákona nebo zvláštních předpisů.

(10) Lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit navrácení v předešlý stav, uplynul-li ode dne skončení původní lhůty jeden rok.

(11) V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

(12) Proti rozhodnutí o žádosti za prodloužení lhůty nebo za navrácení v předešlý stav není přípustný opravný prostředek. Podaná žádost nemá odkladný účinek.

(13) O povolování lhůt k zaplacení daně nebo záloh na daň platí zvláštní úprava obsažená v § 60.

§ 15

Místní šetření

(1) Správce daně je oprávněn v souvislosti s daňovým řízením provádět místní šetření jak u subjektu daně, tak i u jiných osob. K provedení místního šetření je pracovník správce daně povinen se prokázat služebním průkazem pracovníka správce daně.

(2) Pracovník správce daně má v době přiměřené předmětu šetření, zejména v době provozu, právo na přístup do každé provozní budovy, místnosti a místa, včetně dopravních prostředků a přepravních obalů, k účetním písemnostem, záznamům a informacím na technických nosičích dat v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení účelu podle tohoto zákona. Toto právo má též, jde-li o obydlí, které daňový subjekt užívá rovněž pro podnikání.

(3) Pracovník správce daně má právo provést nebo si vyžádat výpis nebo kopii z účetních písemností, záznamů nebo informací na technických nosičích dat bez náhrady nákladů na tato vyhotovení.

(4) Jestliže daňový subjekt vykonává dani podrobenou činnost mimo své obvyklé pracoviště, na veřejném prostranství nebo místo výkonu této činnosti střídá, je povinen na výzvu pracovníka správce daně prokázat se občanským průkazem, případně jiným osobním dokladem jímž může prokázat svou totožnost. Cizí státní příslušník se prokazuje povolením k trvalému pobytu nebo cestovním pasem.

(5) Daňový subjekt a třetí osoby jsou povinny poskytnout pracovníku správce daně všechny přiměřené prostředky a pomoc potřebnou k účinnému provedení místního šetření, zejména mu podat potřebná vysvětlení.

(6) Subjekt, u něhož je místní šetření prováděno, je povinen zapůjčit správcí daně jím vyžádané doklady a jiné věci mimo svůj prostor. Při tomto postupu platí přiměřeně ustanovení § 16 odst. 7.

(7) Pracovník správce daně může zajistit též věci, u nichž jejich nezajištění by mohlo mít za následek možnost dodatečného průkazu skutečností potřebných v daňovém řízení. K tomuto opatření přistoupí zejména, chybí-li řádný průkaz o původu obchodního zboží nebo věcí, o jeho či jejich množství, ceně, kvalitě nebo o řádném vypořádání finančních povinností v souvislosti s jeho či jejich dovozem nebo nákupem. V rozhodnutí, které je součástí protokolu, současně pracovník správce daně stanoví lhůtu pro odstranění pochyb ohledně zajištěných věcí. Věci, které nelze na místě spolehlivě zajistit, může na náklady jejich majitele nebo držitele nechat převést na místo, kde je to možné. Je-li to pro dokazování nezbytné nebo vhodné, může pra-

covník správce daně odebrat bezúplatně pro účely bližšího ohledání nebo expertizy vzorky zajišťovaných věcí. Takto odebrané vzorky budou po expertize či ohledání vráceny, připouští-li to jejich povaha. Při zajištění věcí se postupuje v ostatním přiměřeně podle § 38.

(8) O místním šetření sepíše pracovník správce daně podle povahy šetření protokol nebo úřední záznam. Došlo-li při místním šetření k zajištění věci, předá pracovník správce daně opis protokolu osobě, u níž k zajištění došlo, i bez její žádosti.

§ 16

Daňová kontrola

(1) Daňovou kontrolou pracovník správce daně zjišťuje nebo prověřuje daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení daně u daňového subjektu nebo na místě, kde je to vzhledem k účelu kontroly nejvhodnější. Daňová kontrola se provádí v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení účelu podle tohoto zákona.

(2) Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně povinnost

- a) sám nebo jím určeným pracovníkem poskytovat informace o vlastní organizační struktuře, o pracovní náplni jednotlivých útvarů, o oběhu a uložení účetních a jiných dokladů,
- b) zajistit vhodné místo a podmínky k provádění daňové kontroly,
- c) předložit na požádání záznamy, jejichž vedení bylo správcem daně uloženo, účetní a jiné doklady a účetní písemnosti, které prokazují hospodářské a účetní operace, jež jsou pro správné stanovení daňové povinnosti rozhodné anebo o které pracovník správce daně požádá, a podat k nim ústně nebo písemně požadovaná vysvětlení, má-li pracovník správce daně pochybnost o jejich úplnosti, správnosti nebo pravdivosti,
- d) nezatajovat doklady, které má daňový subjekt k dispozici nebo o nichž je mu známo, kde se nacházejí,
- e) předložit důkazní prostředky prokazující jeho tvrzení v průběhu kontroly,
- f) umožnit vstup do každé provozní budovy, místnosti, místa i obydlí a dopravních prostředků, které daňový subjekt užívá buď též k podnikání, nebo souvisí s předmětem daně, dále do přepravních obalů a umožnit jednání s jakýmkoliv svým pracovníkem,
- g) zapůjčit potřebné doklady a jiné věci mimo prostor kontrolovaného subjektu.

(3) U fyzických osob, které neprovozují podnikatelskou činnost, se ustanovení odstavce 2 použije přiměřeně.

(4) Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně právo

- a) na předložení služebního průkazu pracovníkem správce daně,
- b) být přítomen jednání s jeho pracovníky,

- c) předkládat v průběhu daňové kontroly důkazní prostředky, případně navrhopvat předložení důkazních prostředků, které on sám nemá k dispozici,
- d) podávat námítky proti postupu pracovníka správce daně,
- e) klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním šetření,
- f) vyjádřit se před ukončením daňové kontroly k výsledku uvedenému ve zprávě, ke způsobu jeho zjištění, případně navrhopnout jeho doplnění,
- g) nahlížet u správce daně kdykoliv v jeho obvyklou úřední dobu do převzatých dokladů.

(5) Právo uvedené v odstavci 4 písm. b) si daňový subjekt nemůže vyhradit, je-li při daňové kontrole přítomen statutární orgán nebo zástupce daňového subjektu.

(6) Námítky podle odstavce 4 písm. d) vyřizuje pracovník správce daně nejbližše nadřízený tomu, vůči němuž směřují. Tento nadřízený pracovník námítky vyhoví a zajistí nápravu nebo daňovému subjektu sdělí písemně důvody, pro které nelze námítky vyhovět. Proti tomuto rozhodnutí se nelze samostatně odvolat.

(7) Převzetí dokladů a jiných věcí podle odstavce 2 písm. g) potvrdí pracovník správce daně ve zprávě o kontrole nebo samostatně při převzetí. Tento postup se použije vždy, hrozí-li nebezpečí, že takto označené důkazní prostředky budou zničeny, pozměněny, zavlčeny nebo učiněny jinak nepotřebnými. Převzaté doklady a jiné věci vrátí správce daně kontrolovanému subjektu nejdéle do třiceti dnů. Ve zvlášť složitých případech, zejména je-li nutno zapůjčené doklady a jiné věci podrobit vnější expertize, může tuto lhůtu prodloužit orgán přímo nadřízený správci daně. Proti těmto rozhodnutím není přípustné samostatné odvolání.

(8) O výsledku zjištění sepíše pracovník správce daně zprávu o daňové kontrole. Po projednání této zprávy ji spolupodepisuje kontrolovaný daňový subjekt a pracovník správce daně. Bezdůvodné odepření podpisu kontrolovaným daňovým subjektem je pro platnost ve zprávě uvedených zjištění bezvýznamné a o tomto musí být ve zprávě kontrolovaný daňový subjekt výslovně poučen. Jedno vyhotovení kontrolní zprávy obdrží kontrolovaný daňový subjekt. Den podpisu zprávy je též dnem jejího doručení. Je-li výsledkem kontrolního zjištění skutečnost, odůvodňující dodatečné stanovení daně, může být součástí zprávy o daňové kontrole i dodatečný platební výměr. Odmítne-li daňový subjekt zprávu převzít, doručí se mu poštou na doručenkou.

§ 17

Doručování

(1) Správce daně doručuje úřední písemnosti zpravidla poštou. Tyto písemnosti může však doručit i svými pracovníky.

(2) Doručuje se v bytě, provozovně, obchodní místnosti, kanceláři a nebo pracovním místě, kde se osoba, jíž má být doručeno (dále jen „příjemce“), zdržuje. Písemnosti určené daňovému poradci se doručují v jeho kanceláři. Doručení mimo tyto místnosti je platné, nebylo-li přijetí odepřeno.

(3) Není-li místností uvedených v odstavci 2, může se doručit všude, kde doručovatel příjemce zastihne.

(4) Do vlastních rukou se příjemci doručují písemnosti

- a) u nichž tak stanoví výslovně zákon,
- b) je-li den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty, jejíž nesplnění by pro příjemce mohlo být spojeno s právní újmou,
- c) stanoví-li tak správce daně.

(5) Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel vhodným způsobem, že písemnost přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li nový pokus o doručení bezvýsledný, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a příjemce o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si příjemce písemnost do patnácti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se příjemce o uložení nedozvěděl.

(6) Odepře-li příjemce bezdůvodně písemnost přijmout, je doručena dnem, kdy bylo její přijetí odepřeno; na to musí doručovatel příjemce upozornit.

(7) Má-li příjemce zástupce s neomezenou plnou mocí pro celé daňové řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Pokud má zástupce příjemce plnou moc omezenou na určité úkony, doručuje se písemnost vztahující se k takovým úkonům příjemci i jeho zástupci. Má-li příjemce osobně v daňovém řízení něco vykonat, doručuje se písemnost jemu i jeho zástupci.

(8) Má-li příjemce, který se zdržuje v cizině, opatrovníka nebo zástupce v tuzemsku, doručí se písemnost tomuto opatrovníku nebo zástupci.

(9) Písemnosti určené právníckým osobám se doručují pracovníkům oprávněným za tyto příjemce přijímat písemnosti. Není-li jich doručuje se písemnost, která je určena do vlastních rukou tomu, kdo je oprávněn za příjemce jednat, ostatní písemnosti kterémukoliv jejich pracovníku, který písemnost přijme. Stejně se postupuje ustanovil-li si příjemce u pošty osobu k přijímání docházejících zásilek.

(10) Písemnosti určené daňovému poradci mohou být doručovány také jeho pracovníkům, kteří jím byli pověřeni přijímáním písemností.

(11) Doručení osobám uvedeným v odstavci 7 až 10 platí jako doručení příjemci.

(12) Dokladem o doručení písemnosti příjemci je řádně vyplněná doručenka. Jsou-li o doručení pochybnosti a nebo není-li doručenka, lze doručení prokázat jiným vhodným způsobem.

(13) Nemůže-li příjemce potvrdit příjem pro tělesnou indispozici, ať již přechodného nebo trvalého rázu, podepíše se jiná dospělá osoba jako svědek a připiše důvod.

§ 18

Doručování do ciziny

Příjemcům zdržujícím se v cizině, jejichž pobyt je znám, a kteří nemusí mít zmocněnce pro doručování, doručují se úřední písemnosti přímo. Je-li třeba doručit úřední písemnost do vlastních rukou příjemce, zašle se písemnost na mezinárodní návratku.

§ 19

Doručení veřejnou vyhláškou

(1) Není-li správci daně znám pobyt nebo sídlo příjemce, doručí písemnost veřejnou vyhláškou, pokud není ustanoven zástupce podle § 10 odst. 2.

(2) Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se vyvěsí po dobu patnácti dnů způsobem v místě obvyklým oznámení o místě uložení písemnosti s jejím přesným označením. Oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí jednak v sídle správce daně, jehož písemnost má být příjemci doručena, a jednak v místě příjemcova posledního pobytu nebo sídla. Vyvěšení veřejné vyhlášky zajišťují na dožádání příslušného správce daně orgány obce, které také potvrdí dobu vyvěšení. Poslední den této lhůty se považuje za den doručení.

§ 20

Doručení hromadným předpisným seznamem

(1) Pokud správce daně stanoví daň hromadným předpisným seznamem, vyloží předpisný seznam k veřejnému nahlédnutí po dobu třiceti dnů; počátek i dobu vyložení veřejně vyhlásí. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

(2) Doručení hromadným předpisným seznamem se provede tak, že se jeho vyložení oznámí vyhláškou na úřední desce obce s označením druhu daně takto stanovené, doby od kdy je vyložen, a označením místa, kde do něj lze nahlédnout. Při veřejném nahlédnutí je daňovému subjektu sdělena jeho daňová povinnost. Vyložení hromadného předpisného seznamu zajišťují na dožádání příslušného správce daně orgány obce, které také potvrdí dobu vyložení.

§ 21

Zahájení řízení

(1) Řízení je zahájeno dnem, kdy podání daňového subjektu došlo příslušnému správci daně nebo dnem, kdy byl daňový subjekt vyrozuměn o prvním úkonu, který vůči němu v daňovém řízení správce daně nebo jiné osoby, o nichž to zákon stanoví, učinili.

(2) Stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon, podávají daňové subjekty o své daňové povinnosti příslušnému správci daně přiznání, hlášení a vyúčtování na předepsaných tiskopisech.

(3) Jiná podání v daňových věcech, jako jsou oznámení, žádosti, návrhy, námítky, odvolání apod.,

lze učinit buď písemně, nebo ústně do protokolu, či za použití přenosových technik (dálnopis, telefax apod.), pokud daňové předpisy nestanoví výslovně, že mají být učiněna písemně.

(4) Podání učiněné telegraficky či za použití jiných přenosových technik musí být do tří dnů po odeslání opakováno písemně nebo ústně do protokolu. Má-li takové podání všechny ostatní předepsané náležitosti, může být nedostatek vlastnoručního podpisu odstraněn v téže lhůtě projevem souhlasu písemně nebo ústně do protokolu. Tuto lhůtu nelze prodloužit ani navrátit v předešlý stav.

(5) Pro řízení je rozhodující obsah podání, i když je nesprávně označeno. Z podání musí být patrné, kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje.

(6) Podání se činí u místně příslušného správce daně a na požádání musí být přijetí podání potvrzeno.

(7) Má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, vyzve správce daně daňový subjekt, aby je podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou správce daně stanoví, odstranil. Současně ho poučí o následcích spojených s jejich neodstraněním.

(8) Bude-li podání opraveno ve stanovené lhůtě, hledí se na ně tak, jako by bylo předloženo bez vady v den původního podání. Bude-li opravené podání předloženo až po uplynutí lhůty, považuje se za podané dnem, kdy bylo podáno po opravě. Nebude-li vyhověno výzvě správce daně, hledí se na toto podání jako by vůbec nebylo podáno.

§ 22

Postoupení

(1) Není-li správce daně, jemuž bylo podání v daňové věci doručeno, příslušný k projednání věci a k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému správci daně a uvědomit o tom odesilatele.

(2) Byla-li podáním lhůta dodržena, považuje se za zachovanou i u správce daně, kterému věc byla postoupena.

(3) Dojde-li správci daně podání, jehož vyřízení nespadá do jeho působnosti, ani do působnosti jiného správce daně, vrátí jej bez dalšího odesilatele.

§ 23

Nahlížení do spisů

(1) Daňový subjekt je oprávněn nahlédnout do spisů týkajících se jeho daňových povinností, s výjimkou částí spisu uvedených v odstavci 2. Správce daně je povinen o každém nahlížení do spisu pořídit úřední záznam.

(2) Daňový subjekt není oprávněn nahlížet do úřední korespondence určené pro nadřízené orgány, do rejstříku, pomůcek, zápisů a rozhodnutí sloužících výlučně pro potřeby správce daně a dalších podkladů, do nichž nelze umožnit nahlédnutí s ohledem na povinnost zachovat v tajnosti poměry jiných poplatníků.

(3) Na žádost daňového subjektu pořídí správce daně ze spisového materiálu do něhož lze nahlížet, doslovně opisy nebo stejnopisy, ověří jejich shodu s originálem, vyznačí na nich účel jejich užití a vydá daňovému subjektu.

(4) Nesouhlasí-li daňový subjekt s rozsahem, v jakém mu bylo do spisu umožněno nahlédnout, může se odvolat do patnácti dnů ode dne, kdy do spisu nahlížel.

§ 24

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Pracovníci správce daně, jakož i třetí osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o tom, co se při daňovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli, zejména o poměrech daňových subjektů jak osobních, tak i souvisejících s podnikáním.

(2) Osoby zúčastněné na daňovém řízení musí být poučeny o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(3) Pracovníci správce daně mohou

- a) informace získané v daňovém řízení poskytnout jinému pracovníku téhož nebo jiného správce daně, odvolacímu orgánu nebo soudu, projednávají-li tyto orgány opravný prostředek v daňové věci nebo výkon exekuce,
- b) poskytovat informace nadřízeným orgánům i v případech vyřizování stížností daňových subjektů, při odborném posuzování jednotlivých případů a při jejich dohlídkové činnosti vykonávané u správce daně,
- c) zobecněné informace získané při výkonu správy daní poskytnout ministerstvu nebo federálnímu ministerstvu financí, aniž by byly uváděny konkrétní daňové subjekty, jichž se informace týkají. Tyto zobecněné informace může ministerstvo poskytovat i jinému orgánu, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být třetí osoby zúčastněné na daňovém řízení a pracovníci daňového orgánu daňovým subjektem zproštěni pouze písemně, s uvedením rozsahu a účelu.

(5) Povinnosti zachovávat mlčenlivost se nelze dovolávat vůči orgánům konajícím trestní řízení ohledně trestného činu zkrácení daně nebo jiného obdobného trestného činu.

(6) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných v daňovém řízení nebo v souvislosti s ním pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným a nebo jednání, která by způsobila někomu újmu.

(7) Bez uvádění konkrétních údajů, zejména jmenných, může pracovník správce daně využívat zobecněné informace při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(8) Správce daně odpovídá za vytvoření podmínek pro zachování mlčenlivosti podle odstavce 1. To platí i při využívání a umožnění přístupu do údajů evidovaných pomocí výpočetní techniky.

§ 25

Sankce za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost

(1) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost (§ 24), pokud nejde o čin přísněji trestný, lze pracovníkovi správce daně, popřípadě třetí osobě, která byla jakkoliv účastna na daňovém řízení, uložit pokutu až do výše 250 000 Kčs.

(2) Pokutu ukládá příslušné finanční ředitelství; porušil-li povinnost mlčenlivosti pracovník finančního ředitelství nebo ústředního orgánu státní správy, ukládá pokutu ministerstvo.

(3) Uložení pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštních předpisů o náhradě škody.

§ 26

Vyloučení pracovníků správce daně

(1) Pracovník správce daně je z daňového řízení vyloučen vždy, jestliže by rozhodoval o daňových záležitostech vlastních nebo daňových záležitostech osob blízkých.

(2) Pracovník správce daně je z daňového řízení vyloučen též v případě, že se v téže věci zúčastnil daňového řízení jako pracovník správce daně jiného stupně.

(3) Daňový subjekt, další osoby zúčastněné na řízení i pracovník správce daně jsou povinni neprodleně oznámit vedoucímu pracovníkovi správce daně skutečnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 a další skutečnosti nasvědčující podjatosti pracovníka správce daně.

(4) Splnění podmínek pro podjatost pracovníka je nutno vedle případů uvedených v odstavcích 1 a 2 vyvozovat z jeho poměru k předmětu řízení anebo k osobám na řízení zúčastněným.

(5) Pracovník, o jehož nepodjatosti jsou pochybnosti, smí do doby, než bude rozhodnuto o jeho podjatosti, provést ve věci jen nezbytné úkony.

(6) O vyloučení pracovníka z daňového řízení v předmětné věci rozhodne vedoucí pracovník správce daně. Rozhodnout o vyloučení může i z vlastního podnětu. Při námitce podjatosti vedoucího pracovníka správce daně rozhodne o vyloučení vedoucí pracovník nadřízeného správce daně.

(7) Proti rozhodnutí o vyloučení pracovníka podle odstavce 6 není přípustné odvolání.

§ 27

Zastavení řízení

(1) Není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové řízení se zastaví, jestliže

- a) vzal navrhovatel zpět svůj návrh dříve, než o něm bylo rozhodnuto, pokud to zákon připouští,
- b) je právním nástupcem stát,

- c) se zjistí během řízení, že navrhovatel není podle zvláštních předpisů daňovým subjektem,
- d) byla zmeškána zákonná lhůta, kterou nelze dále prodloužit nebo navrátit v předešlý stav a nebo žádosti o to byly zamítnuty,
- e) bylo ve věci návrhu již pravomocně rozhodnuto, nestanoví-li tento zákon jinak,
- f) nebyla s návrhem vyrovnána poplatková povinnost stanovená zvláštním zákonem ani dodatečně na výzvu.

(2) Rozhodnutí o zastavení řízení podle odstavce 1 písm. b) se nedoručuje, ale pouze zakládá ve spisovém materiálu správce daně. Všechna rozhodnutí o zastavení řízení musí být odůvodněna. Proti rozhodnutím, která se doručují, se lze odvolat.

§ 28

Předběžná otázka

(1) Vyskytne-li se v řízení otázka, o které již pravomocně rozhodl příslušný orgán, je správce daně takovým rozhodnutím vázán. Jinak si může správce daně o takové otázce učinit úsudek nebo dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení.

(2) Správce daně si nemůže jako o předběžné otázce učinit úsudek o tom, zda a kým byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo o osobním stavu občana.

§ 29

Předvolání a předvedení

(1) Správce daně předvolá osobu, jejíž osobní účast v daňovém řízení je nutná, a v předvolání současně upozorní na právní důsledky nedostavení se, včetně možnosti jejího předvedení. Předvolání se doručuje do vlastních rukou.

(2) V případě, že se předvolaný bez omluvy nedostaví ani po opakovaném předvolání, může správce daně požádat o jeho předvedení příslušné orgány policie. Jde-li o vojáka v činné službě nebo o příslušníka ozbrojeného sboru, může požádat o jeho předvedení útvar, v němž je předvolaný služebně zařazen.

§ 30

Náklady řízení

(1) Nestanoví-li zákon jinak, náklady daňového řízení nese příslušný správce daně, s výjimkou nákladů exekučních a nákladů, které vznikly daňovému subjektu.

(2) Pokud se na výzvu správce daně zúčastní daňového řízení

- a) svědci a osoby přezvědčné, náleží jim náhrada hotových výdajů a ušlého výdělku. Nárok je nutno uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnili a současně předložit doklady prokazující uplatňované nároky, do pěti pracovních dnů, jinak tento nárok zaniká,
- b) znalci, auditori a tlumočníci, náleží jim náhrada hotových výdajů a odměn, podle zvláštních předpisů,

c) osoby, odlišné od daňových subjektů, které mají v držení listiny a jiné věci potřebné v daňovém řízení, náleží jim náhrada spojená s jejich předložením nebo ohledáním. Nárok je nutno uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnily a současně předložit doklady o výši uplatňovaných nároků, do pěti pracovních dnů, jinak tento nárok zaniká.

(3) O uplatňovaných nárocích rozhodne příslušný správce daně do patnácti dnů ode dne jejich uplatnění a ve stejné lhůtě poukáže ve prospěch oprávněných úhradu přiznaného nároku. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do patnácti dnů ode dne jeho doručení.

§ 31

Dokazování

(1) Dokazování provádí správce daně, který vede daňové řízení, nebo z jeho pověření správce daně dožádaný.

(2) Správce daně dbá, aby skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daňové povinnosti byly zjištěny co nejdříve a není v tom vázán jen návrhy daňových subjektů.

(3) Není třeba prokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé správci daně z jeho činnosti, jakož i právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České a Slovenské Federativní Republiky.

(4) Jako důkazních prostředků lze užít všech prostředků, jimiž lze ověřit skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daňové povinnosti a které nejsou získány v rozporu s obecně závaznými právními předpisy. Jde zejména o různá podání daňových subjektů (přiznání, hlášení, odpovědi na výzvy správce daně apod.), o svědecké výpovědi a znalecké posudky, veřejné listiny, zprávy o daňových kontrolách, protokoly a úřední záznamy o místním šetření a ohledání, povinné záznamy vedené daňovými subjekty a doklady k nim apod. Pokud ohledání nebylo možno provést v rámci místního šetření nebo daňové kontroly, provede se u správce daně. Je-li předmětem dokazování daň zaplacená v zahraničí prokazuje se úředně ověřeným platebním výměrem. Jednotlivé skutečnosti rozhodné pro daňové řízení se prokazují v rámci důkazního řízení. Provedené důkazní řízení pak osvědčí, které z předložených důkazních prostředků se staly skutečně důkazem.

(5) Nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, takže zde není možno daňovou povinnost stanovit dokazováním podle odstavců 1 až 4, je správce daně oprávněn stanovit daňovou povinnost za použití pomůcek, které má k dispozici nebo které si obstará bez součinnosti s daňovým subjektem.

(6) Pomůckami podle odstavce 5 mohou být zejména listinné doklady, výpisy z veřejných záznamů, daňové spisy jiných daňových subjektů, znalecké posudky a výpovědi svědků v jiných daňových věcech a osob přezvědných, zprávy a vyjádření jiných správců daně, státních orgánů a orgánů obcí, zájmových sdružení a vlastní poznatky správce daně, a to jak z prů-

běhu zdaňování u dotčeného daňového subjektu, tak i u daňových subjektů obdobných.

(7) Dojde-li za daňového řízení k situaci, že daňový subjekt neprokázal své údaje ohledně daňového základu a výše daně podle odstavců 1 až 4 a daňový základ a výši daně nelze dostatečně spolehlivě stanovit ani podle pomůcek, které má k dispozici správce daně, může správce daně v dohodě s daňovým subjektem základ daně a daň sjednat. Tato dohoda o sjednané dani musí být zachycena vždy protokolárně.

(8) Správce daně prokazuje

- a) doručení vlastních písemností daňovému subjektu,
- b) existenci skutečností rozhodných pro užití právní domněnky a nebo právní fikce,
- c) existenci skutečností vyvracejících věrohodnost, průkaznost, správnost či úplnost účetnictví a jiných povinných evidencí či záznamů, vedených daňovým subjektem,
- d) existenci skutečností rozhodných pro uplatnění zákonných sankcí.

(9) Daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván.

§ 32

Rozhodnutí

(1) V daňovém řízení lze ukládat povinnosti nebo přiznávat práva jen rozhodnutím. Tato rozhodnutí jsou pro příjemce právně účinná jen, jsou-li jim řádným způsobem doručena nebo sdělena, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Základní náležitosti rozhodnutí jsou

- a) označení správce daně, který rozhodnutí vydal,
- b) číslo jedací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu rozhodnutí, které je dnem vydání rozhodnutí,
- c) přesné označení příjemce rozhodnutí,
- d) výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, a jde-li o peněžité plnění, také částka a číslo účtu příslušné banky, na nějž má být částka zaplacená,
- e) lhůta plnění,
- f) poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku,
- g) vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem.

(3) Rozhodnutí obsahuje odůvodnění, jen stanoví-li tak tento, nebo zvláštní zákon.

(4) Chybí-li v rozhodnutí poučení o opravných prostředcích nebo byla-li v poučení odňata možnost opravného prostředku, popřípadě zkrácena lhůta k podání opravného prostředku a připouští-li zákon, ohledně předmětného rozhodnutí opravný prostředek, uzná správce daně opravný prostředek podaný do šesti měsíců po doručení rozhodnutí za včas podaný.

(5) Je-li v rozhodnutí stanovena pro podání opravného prostředku lhůta delší než zákonná, platí lhůta uvedená v rozhodnutí.

(6) Je-li v poučení připuštěn opravný prostředek i tehdy, kdy jej zákon nepřipouští, projedná se tento opravný prostředek podaný ve shodě s poučením, jako by jej zákon připouštěl.

(7) Chybí-li v rozhodnutí některá z ostatních základem náležitostí, která dle povahy rozhodnutí musí být jejím obsahem, a nejde-li jen o zřejmou chybu v psaní či počítání, má to za následek neplatnost rozhodnutí. Splnění podmínek neplatnosti ověří správce daně, který rozhodnutí vydal.

(8) Rozhodnutí, jimiž stanoví správce daně základ daně a daň, sděluje správce daně daňovému subjektu formou platebního nebo dodatečného platebního výměru nebo hromadným předpisným seznamem.

(9) Odchyluje-li se vyměřená daň od přiznání, hlášení nebo jiného oznámení, lze žádat v odvolací lhůtě o sdělení důvodu rozdílu mezi stanoveným daňovým základem a daní, jež byla přiznána nebo za řízení uznána.

(10) Doba počínající dnem, který následuje po dni podání žádosti podle odstavce 9, a končící dnem, kdy byl daňový subjekt vyrozuměn o důvodech stanovení daňového základu a daně, se nepočítá do odvolací lhůty.

(11) V rozhodnutích o řádných i mimořádných opravných prostředcích musí být výrok vždy odůvodněn. Odůvodnění není potřeba, bylo-li v rozhodnutí plně vyhověno navrhovateli.

(12) Rozhodnutí, proti kterému nelze uplatnit řádný opravný prostředek, je v právní moci.

(13) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže proti němu nelze podat řádný opravný prostředek a nebo jestliže jeho podání nemá odkladný účinek a uplynula-li zároveň lhůta plnění.

ČÁST DRUHÁ ŘÍZENÍ PŘÍPRAVNÉ

§ 33

Registrační povinnost daňových subjektů

(1) Poplatník, který obdrží povolení nebo získá oprávnění k podnikatelské činnosti nebo začne provozovat nepodnikatelskou samostatnou výdělečnou činnost,⁵⁾ je povinen se do třiceti dnů registrovat u místně příslušného správce daně. Tato lhůta začne běžet následující den po dni právní účinnosti povolení nebo oprávnění nebo po dni, kdy začne provozovat nepodnikatelskou samostatnou výdělečnou činnost.

(2) Začne-li poplatník vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, je povinen oznámit tuto skutečnost správci daně do třiceti dnů.

(3) Poplatník je povinen oznámit správci daně do třiceti dnů zřízení stálé provozovny a její umístění na území České republiky. Zpravidla třicet dnů před zrušením této stálé provozovny oznámí tuto skutečnost správci daně.

(4) Plátce daně je povinen se registrovat u správce daně nejpozději do patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(5) Registrační povinnost nemá daňový subjekt, u kterého vznikla jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost, nebo u něhož je předmětem zdanění jen nemovitost, nemá-li registrační povinnost kvůli jiné dani. Registrační povinnost se dále nevztahuje na poplatníky, kteří mají výhradně příjmy ze závislé činnosti a příjmy, ze kterých je daň vybírána zvláštní sazbou.

(6) Při plnění své registrační nebo oznamovací povinnosti je daňový subjekt povinen sdělit své plné jméno nebo název, bydliště, místo podnikání nebo sídlo, rodné číslo, identifikační číslo organizace, jakož i údaje osvědčující povolení nebo oprávnění podle odstavce 1. Jde-li o právnickou osobu nebo fyzickou osobu, která je podnikatelským subjektem, též čísla účtů u bank, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti. Dále uvede údaje potřebné k určení místní příslušnosti správce daně, druhu daňových povinností, které u ní přicházejí v úvahu, a své organizační jednotky. Právnická osoba uvede též svůj statutární orgán a případně osoby, které jsou kromě tohoto orgánu za ni v daňových věcech oprávněny jednat. Jde-li o daňový subjekt se sídlem v cizině, uvede vždy svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování. Je-li se zahájením činnosti spojena i povinnost platit zálohu na daň, uvede údaje potřebné pro stanovení této zálohy.

(7) Dojde-li ke změnám skutečností uvedených v odstavcích 1 a 6, zejména zanikne-li jeho daňová povinnost u některé z daní, je povinen tyto změny oznámit správci daně do patnácti dnů ode dne, kdy nastaly.

(8) Je-li daňovým subjektem osoba se sídlem nebo bydlištěm v cizině, která nemá na území České republiky stálou provozovnu ani nemovitý majetek, je povinna se registrovat nejpozději v den zahájení dani podrobené činnosti.

(9) Registrace nebo oznámení podle tohoto zákona se správci daně předkládá ve dvojím vyhotovení na tiskopise vydaném ministerstvem. Na registračním tiskopisu musí daňový subjekt též výslovně prohlásit, že jde o jeho první daňovou registraci nebo uvést, zda byl již někdy daňově registrován a pokud ano, kdy, u jakého správce daně, jaké bylo přidělené daňové identifikační číslo, jméno nebo název pod jakým byl registrován, a byla-li registrace odňata nebo zrušena, důvody z nichž se tak stalo. Ministerstvo může rozšířit údaje požadované při registraci na registračním tiskopisu, půjde-li o údaje nezbytné pro řádnou správu jednotlivých daní.

(10) Správce daně prověří údaje sdělené daňovým subjektem při registraci a v případě pochybností o jejich správnosti nebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje blíže vysvětlil, změnil, doplnil a doložil a zároveň určí lhůtu, v níž je daňový subjekt povinen na výzvu odpovědět. Dodrží-li daňový subjekt tuto lhůtu, považuje se za dodrženu i lhůta uvedená v odstavci 1, jestliže jinak k porušení lhůty uvedené v odstavci 1 nedošlo.

⁵⁾ § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Sb., o daních z příjmů.

(11) Správce daně přidělí zaregistrovanému daňovému subjektu daňové identifikační číslo a o provedené registraci mu vydá osvědčení. Toto číslo je daňový subjekt povinen uvádět na všech daňových dokladech (např. na fakturách, dobropisech, vrubopisech, pokladních dokladech a dodacích listech), které bude vydávat, a dále při styku se správcem daně. Při změnách skutečností uvedených v osvědčení je daňový subjekt současně s oznámením těchto změn podle odstavce 7 povinen předložit osvědčení o registraci, na kterém správce daně změny nebo jeho zánik vyznačí.

(12) Nesplní-li daňový subjekt svoji registrační nebo ohlašovací povinnost, zaregistruje jej správce daně z úřední povinnosti neprodleně, jakmile zjistí skutečnosti zakládající tuto povinnost.

(13) Nesplní-li daňový subjekt svoji povinnost podle odstavce 7, provede správce daně příslušné změny v registraci nebo registraci zruší, jakmile zjistí rozhodné skutečnosti.

(14) Je-li správcem daně orgán obce, může podle místních podmínek zde stanovenou registrační povinnost daňových subjektů vhodně omezit jak co do okruhu daňových subjektů, tak co do okruhu jimi uváděných skutečností.

(15) Ustanovení předchozích odstavců se použijí, pokud tento zákon nebo zvláštní předpis nestanoví jinak.

§ 34

Součinnost třetích osob

(1) Soudy, jiné státní orgány a notáři v případech, kdy předmět řízení před nimi je podle zvláštních předpisů zdaňován, jsou povinni poskytnout správci daně údaje potřebné pro vyměření a vymáhání daně.

(2) Státní kontrolní orgány mají povinnost sdělovat správcům daně výsledky kontrol, pokud mají vztah k daňovým povinnostem.

(3) Státní a jiné orgány a právnické osoby, které z úřední povinnosti anebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob a jejich majetku, jsou povinny na výzvu správce daně sdělit údaje potřebné k vyměření a vymáhání daní, pokud zvláštní zákony nestanoví jinak.

(4) Osoby, které mají listiny a jiné věci, jež mohou být důkazním prostředkem při správě daní, jsou povinny na výzvu správce daně listiny a jiné věci vydat nebo zapůjčit k ohledání, pokud zvláštní zákony nestanoví jinak.

(5) Právnické osoby, které provádějí úhrady za výkony a za přenechání majetkových předmětů a práv fyzickým osobám, a při těchto úhradách nesrážejí daň, jsou povinny skutečně úhrady oznamovat místně příslušnému správci daně, pokud vyplacená částka přesáhne 2000 Kčs v jednotlivém případě. V oznámení se uvede jméno a bydliště fyzické osoby, vyplacená částka, den výplaty a důvod platby. Oznámení se zašle vždy do třiceti dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí.

(6) Banky jsou povinny sdělovat na písemné vyžádání správce daně čísla bankovních účtů, jejich vlastníky, stavy účtů a jejich pohyb a údaje o úvěrech a vkladech.⁶⁾

(7) Na výzvu správce daně jsou mu pošty povinny sdělovat zejména totožnost osob, které mají pronajaty poštovní příhrádky, a údaje o počtu tam došlých zásilek a jejich odesílatelích, úhrn částek docházejících poštou daňovému subjektu nebo na jeho poštovní příhrádku, totožnost příjemce zásilek poste restante nebo umožnit správci daně tyto údaje získat na poště a správnost údajů sdělených poštou na místě prověřit.

(8) Orgány spojů jsou povinny sdělovat správci daně na jeho výzvu totožnost uživatelů telefonních, dálkopisných a telefaxových stanic, kteří nejsou uvedeni ve veřejně dostupných seznamech.

(9) Pojišťovny jsou povinny sdělovat správcům daně výplaty pojistných plnění nahrazujících příjem nebo výnos do třiceti dnů ode dne plnění.

(10) Vydavatelé tisku jsou povinni sdělit správci daně na jeho výzvu jméno objednatele inzerátu uveřejněného pod značkou.

(11) Veřejní přepravci jsou na výzvu správce daně povinni mu sdělovat zejména odesílatele a adresáty a skutečné příjemce jimi přepravovaných nákladů, jakož i údaje o době přepravy, množství přepravovaného zboží, charakteru zásilky a případné další bližší údaje, pokud jim budou známy.

§ 35

Ukončení činnosti

(1) Správce daně při zjištění, že daňový subjekt přestal vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, učiní opatření potřebná k urychlenému stanovení základů daně a k vybrání nedoplatků na všech daních za celou dobu jeho činnosti, ze které plynuly příjmy podléhající zdanění.

(2) Daňový subjekt je povinen předložit současně se žádostí o výmaz z obchodního rejstříku písemný souhlas správce daně, jehož vydání si vyžádá. Povinnost předložit písemný souhlas správce daně s ukončením činnosti se týká i ostatních podnikatelských subjektů evidovaných v jiných evidencích.

(3) Proti rozhodnutí správce daně o žádosti daňového subjektu podle odstavce 2, se lze odvolat.

(4) Je-li žádost daňového subjektu podle odstavce 2 zamítnuta, může další žádost podat nejdříve po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy mu bylo zamítavé rozhodnutí doručeno.

(5) Není-li o žádosti podle odstavce 2 rozhodnuto do tří měsíců od jejího podání, má se za to, že souhlas je udělen.

(6) Rozhodnutí o žádosti se sděluje daňovému subjektu a soudu, který vede obchodní rejstřík nebo živnostenskému úřadu anebo jinému subjektu, který vede na základě zvláštních předpisů evidenci podnikatelů.

⁶⁾ § 38 odst. 3 písm. c) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

§ 36

Vyhledávací činnost

(1) Správce daně je povinen ověřovat úplnost evidence či registrace daňových subjektů a zjišťovat též všechny údaje týkající se jejich příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností rozhodných pro správné a úplné vyměření a vymáhání daně.

(2) Při této činnosti má správce daně stejná oprávnění jako při místním šetření.

(3) Vyhledávací činnost může být vykonávána i bez přímé součinnosti s daňovým subjektem a její výsledky se využijí až po zahájení příslušného daňového řízení.

§ 37

Pokuty

(1) Tomu, kdo nesplní ve stanovené lhůtě povinnost nepeněžitě povahy vyplývající z tohoto nebo zvláštního daňového zákona nebo uloženou rozhodnutím podle tohoto zákona, může správce daně opakovaně uložit pokutu až do celkové výše 2 000 000 Kčs. Opakovaně lze pokutu uložit, nevedlo-li dosavadní uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav trvá.

(2) Při ukládání pokut se přihlíží zejména k závažnosti, době trvání a následkům protiprávního jednání.

(3) Proti rozhodnutí o uložení pokuty se lze odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. Včas podané odvolání má odkladné účinky.

(4) Tohoto opatření se nepoužije, přichází-li v úvahu použití § 68.

(5) V řízení o uložení pokuty se postupuje podle tohoto zákona.

(6) Pokutu nelze uložit, jestliže uplynuly od konce roku, ve kterém došlo k jednání zakládajícímu právo na uložení pokuty, dva roky. Právo vyměřenou pokutu vymáhat se promlčuje po pěti letech od vykonatelnosti rozhodnutí.

§ 38

Pozastavení činnosti

(1) Dochází-li u daňového subjektu k opakovanému porušení povinností nepeněžitě povahy, za které již byla uložena pokuta podle § 37, a nedošlo při tom ani dodatečně ke splnění této povinnosti, může správce daně až na dobu třiceti dnů pozastavit daňového subjektu jeho podnikatelskou činnost, jejíž výsledky jsou předmětem zdanění a jíž se porušení povinnosti týká.

(2) Pozastavení činnosti lze uplatnit jen tehdy, ztěžuje-li neplnění povinností subjektem daně jeho registraci nebo zjištění skutečností rozhodných pro správné a úplné stanovení daňového základu a daně.

(3) Správce daně vyzve daňový subjekt k dodatečnému splnění jeho povinnosti a stanoví mu pro to přiměřenou lhůtu. Ve výzvě jej současně upozorní, že nebude-li jí vyhověno ve stanovené lhůtě, přistoupí správce daně k pozastavení činnosti daňového subjektu. Proti této výzvě se lze odvolat do osmi dnů od do-

ručení výzvy. Podané odvolání nemá odkladného účinku.

(4) Pokud lhůta stanovená ve výzvě marně uplynula, může správce daně vydat rozhodnutí o pozastavení činnosti daňového subjektu. Součástí rozhodnutí musí být i jeho odůvodnění, způsob naložení s věcmi podléhajícími zkáze, jsou-li též zahrnuty v té části hmotného majetku subjektu daně, vůči které je pozastavení činnosti uplatněno, a přesné vymezení doby, od kdy a na jak dlouho se toto opatření uplatní.

(5) Opravné prostředky proti rozhodnutí podle odstavce 4 nemají odkladného účinku.

(6) Pozastavení činnosti se uskuteční tak, že v rozhodnutí uvedený hmotný majetek se za policejní asistence uzavře a uzamkne a zajistí úřední uzávěrou. Daňový subjekt, u něhož došlo k pozastavení činnosti, je povinen předat správci daně do úschovy všechny klíče od takto zajištěného hmotného majetku po dobu, po kterou pozastavení činnosti trvá.

(7) Je-li to možné a vhodné, může kromě toho správce daně opatřit uzavřený a uzamčený hmotný majetek vlastním zámekem.

(8) O průběhu uplatnění pozastavení činnosti na místě se sepíše vždy protokol.

(9) Od okamžiku, kdy byly přiloženy úřední uzávěry, je komukoliv zakázáno se zajištěným hmotným majetkem jakkoliv nakládat nebo do něj vstupovat.

(10) Ukáže-li se během pozastavení činnosti na straně daňového subjektu nezbytná potřeba jakéhokoliv nakládání se zajištěným hmotným majetkem, může se tak stát jen se souhlasem správce daně a v jeho přítomnosti.

(11) Případné ztráty vzniklé daňovému subjektu z pozastavení činnosti, včetně ušlého zisku, nese daňový subjekt, ledaže by rozhodnutí o pozastavení činnosti nenabýlo právní moci nebo bylo zrušeno.

§ 39

Záznamní povinnost

(1) Správce daně může uložit daňovému subjektu, aby kromě evidence stanovené obecně závaznými právními předpisy vedl zvláštní záznamy, potřebné pro správné stanovení daňového základu a daně.

(2) Povinnost vést záznamy ukládá správce daně rozhodnutím, proti kterému se nelze samostatně odvolat. Součástí rozhodnutí musí být přesné stanovení zaznamenávaných údajů a jejich členění a uspořádání, včetně návaznosti na doklady, z nichž je záznam veden.

(3) Daňový subjekt, který je povinen platit zálohy na daň, vede záznam s přehledem údajů potřebných pro stanovení daňového základu a daně a ve lhůtě stanovené pro placení záloh předkládá správci daně přehled potřebných ukazatelů.

(4) Daňový subjekt, který uplatňuje výdaje procentem z příjmů podle zvláštního předpisu, je povinen vždy vést evidenci příjmů a evidenci základních prostředků.

(5) Správce daně je oprávněn přesvědčovat se již v průběhu zdaňovacího období o plnění záznamní povinnosti u daňového subjektu a ukládat mu rozhodnutím povinnosti k odstranění závad. Proti tomuto rozhodnutí není samostatné odvolání přípustné.

(6) Záznamy a doklady k nim se vztahující je daňový subjekt povinen uchovávat po dobu, v níž zanikne právo daň vyměřit či dodatečně stanovit.

ČÁST TŘETÍ ŘÍZENÍ VYMĚŘOVACÍ

§ 40

Daňové přiznání a hlášení

(1) Daňové přiznání nebo hlášení je povinen podat každý, komu vzniká v souladu s tímto zákonem nebo zvláštním předpisem tato povinnost, nebo ten, koho k tomu správce daně vyzve.

(2) Daňové přiznání nebo hlášení lze účinně podat jen na tiskopise, vydaném ministerstvem nebo na počítačových sestavách, které mají údaje, obsah i uspořádání údajů zcela totožné s tiskopisem vydaným ministerstvem. Součástí daňového přiznání nebo hlášení jsou i přílohy vyznačené v příslušném tiskopise. Při dovozu plní funkci daňového přiznání písemný návrh na celní řízení nebo jiný doklad potvrzující propuštění zboží. Je-li přiznání nebo hlášení podáno též na technickém nosiči dat, musí být ve tvaru stanoveném pro tento účel ministerstvem.

(3) Daňové přiznání nebo hlášení se podává nejpozději do 31. 3. roku následujícího po uplynutí ročního zdaňovacího období. Jedná-li se o poplatníka, je muž přiznání zpracovává daňový poradce, stanovuje se lhůta k podání přiznání do 30. 6. roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. To platí jen, je-li příslušná plná moc k zastupování uložena u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty. Pokud v prodloužené lhůtě daňový poradce zemře nebo zanikne a přiznání v prodloužené lhůtě podá daňový subjekt sám, je lhůta zachována.

(4) Je-li zdaňovací období kratší než jeden rok, podává se daňové přiznání nebo hlášení do patnácti dnů po jeho uplynutí. Nenastala-li ve zdaňovacím období daňová povinnost, sdělí tuto skutečnost subjekt daně správci daně písemně ve stejné lhůtě. Tuto lhůtu nelze prodloužit.

(5) Je-li daňová povinnost vypořádávána při přechodu státních hranic, je daňový subjekt povinen současně předložit daňové přiznání.

(6) Správce daně může na žádost daňového subjektu nebo daňového poradce anebo i z vlastního podnětu prodloužit lhůtu pro podání přiznání, a to nejdéle o tři měsíce po uplynutí lhůty pro podání přiznání. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

(7) Zemře-li daňový subjekt dříve, než bylo dáno přiznání k dani za předchozí zdaňovací období, je právní nástupce s výjimkou právního nástupnictví státu povinen podat přiznání za zemřelého poplatníka do tří měsíců po úmrtí poplatníka. Je-li právních ná-

stupců více, podá přiznání kterýkoliv z nich. Nedo- hodnou-li se, který z nich přiznání podá, určí jej správce daně. Přejde-li právní nástupnictví na stát, tato povinnost nenastává. Není-li právní nástupce znám, podá přiznání zmocněnec ustanovený správcem daně. Zmocněnec ustanovený správcem daně podá přiznání do tří měsíců po svém ustanovení. Správce daně může lhůtu tří měsíců na žádost právního nástupce nebo zmocněnce prodloužit.

(8) Zanikne-li poplatník bez provedení likvidace, je jeho právní nástupce nebo orgán, který o zrušení rozhodl, povinen podat do konce následujícího měsíce od jeho zániku přiznání za uplynulou část zdaňovacího období. Správce daně může tuto lhůtu v odůvodněných případech prodloužit až na tři měsíce.

(9) V případě likvidace trvá daňová povinnost i povinnost podávat každoročně přiznání až do skončení likvidace. Ke dni ukončení činnosti provede poplatník účetní uzávěrku a nejpozději do konce následujícího měsíce podá daňové přiznání. Po skončení likvidace je likvidátor povinen podat do konce následujícího měsíce přiznání za uplynulou část zdaňovacího období a v přiznání uvést též likvidační přebytek.

(10) Při zrušení stálé provozovny na území České republiky jsou subjekty se sídlem v cizině povinny podat přiznání nejpozději do konce následujícího měsíce za uplynulou část roku.

(11) V případech uvedených v odstavcích 7 až 10 je daňová povinnost splatná ve lhůtě pro podání přiznání.

(12) Daňový subjekt je povinen v daňovém přiznání nebo hlášení daň si sám vypočítat a uvést též případné výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy, odpočty a vyčíslit jejich výši.

(13) Skutečnosti rozhodné pro vyměření daně posuzují se pro každé vyměřovací období samostatně.

§ 41

Dodatečné a opravné daňové přiznání nebo hlášení

(1) Zjistí-li daňový subjekt, že jeho daňová povinnost má být vyšší, než jak jím byla přiznána nebo správcem daně vyměřena, je povinen předložit do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné přiznání nebo hlášení. V této lhůtě je dodatečná daň též splatná.

(2) Dodatečné přiznání nebo hlášení není přípustné, byl-li před jeho podáním učiněn správcem daně úkon směřující k přezkoušení správnosti daňové povinnosti za období, kterého by se dodatečné přiznání nebo hlášení týkalo, a to až do doby ukončení tohoto úkonu. Daňový subjekt musí být o takovém úkonu zpraven.

(3) Před uplynutím lhůty k podání přiznání nebo hlášení může daňový subjekt podat opravné přiznání nebo hlášení. Pro vyměřovací řízení se pak použije tohoto opravného přiznání nebo hlášení a k přiznání nebo hlášení předchozímu se nepřihlíží.

(4) Dodatečná nebo opravná daňová přiznání či hlášení podávají se na tiskopisech, které však musí být výslovně v záhlaví označeny jako dodatečné nebo opravné. V tomto daňovém přiznání nebo hlášení se vyznačí rozdíly proti daňovému přiznání nebo hlášení původně podanému.

§ 42

Přiznání k majetku

(1) Fyzické osoby, které mají v České republice bydliště nebo se zde obvykle zdržují alespoň 183 dnů v kalendářním roce, přihlásí ke stanovenému datu majetek, který k tomuto datu vlastní v tuzemsku i v cizině.

(2) Fyzické osoby, které nemají v České republice bydliště ani se zde obvykle nezdržují, přihlásí ke stanovenému datu věci nemovitě, byty a nebytové prostory (dále jen „nemovitý majetek“), které vlastní v České republice.

(3) Právnícké osoby zabývající se podnikatelskou činností se sídlem na území České republiky přihlásí ke stanovenému datu majetek, který k tomuto datu vlastní v tuzemsku i v cizině.

(4) Právnícké osoby se sídlem mimo území České republiky přihlásí ke stanovenému datu nemovitý majetek, který vlastní v České republice.

(5) Přiznání se podá vždy do 31. května podle stavu k 1. lednu roku, v němž se přiznání podává. Poprvé se přiznání podá v roce 1993, dále v roce 1995 a pak vždy po třech letech. Přiznání se podává správci daně místně příslušnému ke správě daně z příjmů.

(6) Na základě přiznání k majetku osob, které jsou povinny majetek hlásit, zjistí správce daně přírůstky majetku v jednotlivých letech.

(7) Přiznání k majetku musí obsahovat jmenovitě

- a) veškerý nemovitý majetek,
- b) věci movité,
- c) majetková práva a jiné majetkové hodnoty.

(8) Majetek uvedený v odstavci 7 písm. a) se neocenuje a majetek uvedený v odstavci 7 písm. b) a c) si daňový subjekt pro tyto účely ocení cenou obvyklou. Majetek uvedený v odstavci 7 písm. a) se do přiznání uvádí vždy a majetek uvedený v odstavci 7 písm. b) a c) jen tehdy, činí-li jeho souhrnná hodnota více než 1 000 000 Kčs. Při nižších částkách je přiznání dobrovolné.

(9) Majetek v bezpodílovém spoluvlastnictví manželů se pro tyto účely dělí rovným dílem, nebylo-li dohodou manželů stanoveno jinak.

(10) Na výzvu správce daně mají všechny osoby, které jsou povinny přihlásit majetek podle odstavců 1 až 4, povinnost prokázat u majetkových přírůstků, že byly pořízeny ze zdaněných prostředků. Tato povinnost se vztahuje i na majetek, který sice ke dni rozhodného pro podání přiznání již předkladatel nevlastnil, ale nabyl v období od předcházejícího přiznání k majetku.

(11) Zjištěné majetkové přírůstky, u nichž nebylo prokázáno jejich pořízení ze zdaněných prostředků,

využije správce daně k dodatečnému přezkoušení správnosti zdanění za dobu, kdy k použití nezdaněných prostředků došlo a za použití pomůcek daň doměří.

(12) Z majetkových přírůstků, u nichž zdanění nebylo prokázáno, správce daně vyměří daň z příjmů. K té části majetkového přírůstku, který vyplynul pouze ze změny cenových předpisů, případně změny obvyklé ceny, se nepřihlíží.

(13) Právo dodatečně stanovit daň z příjmů na základě přiznání k majetku zaniká po dvaceti letech počínaje rokem následujícím po roce, ve kterém povinnost podat majetkové přiznání vznikla.

(14) Správce daně má právo prověřit správnost a úplnost údajů uvedených v přiznání k majetku. Pro tuto kontrolu platí přiměřeně ustanovení o daňové kontrole.

(15) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, který majetek je od přihlašovací povinnosti osvobozen.

§ 43

Vytýkáací řízení

(1) Vzniknou-li pochybnosti o správnosti, pravdivosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného přiznání nebo hlášení a dokladů poplatníkem předložených nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, sdělí správce daně tyto pochybnosti poplatníkovi a vyzve jej, aby se k nim vyjádřil, zejména aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvětlil a nepravdivé údaje opravil nebo pravdivost údajů řádně prokázal.

(2) Ve výzvě poplatníkovi určí správce daně přiměřenou lhůtu k odpovědi, která nesmí být kratší patnácti dnů a poučí ho o následcích spojených s tím, jestliže pochybnosti neodstraní nebo nedodrží stanovenou lhůtu.

§ 44

Stanovení daně v případě nepodání daňového přiznání nebo hlášení

(1) Nebylo-li podáno daňové přiznání nebo hlášení včas, a to ani po výzvě správce daně nebo nebyly-li na výzvu ve stanovené lhůtě odstraněny vady, je správce daně oprávněn zjistit základ daně a stanovit daň podle pomůcek, které má k dispozici, anebo které si sám opatří, a to i bez součinnosti s daňovým subjektem.

(2) Správce daně může stanovit daň podle pomůcek také v případě, že poplatník uvedl v daňovém přiznání nebo hlášení nesprávné nebo neúplné údaje o skutečnostech rozhodných pro stanovení daně a nesprávnost nebo neúplnost ani na výzvu správce daně neodstranil.

§ 45

Zákaz přenosu daňové povinnosti

Dohody uzavřené s tím, že daňovou povinnost ponese místo daňového subjektu zcela nebo částečně jiná osoba, nejsou pro daňové řízení právně účinné, ne-

stanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

§ 46

Vyměření daně a její dodatečné vyměření

(1) Podle výsledků vyměřovacího řízení stanoví správce daně základ daně a její výši, která má být daňovému subjektu vyměřena a předepsána.

(2) Pokud je základ daně nebo daň stanovena odchýlně od základu daně a daně, jak je daňový subjekt přiznal nebo za řízení uznal, musí být z vyměřovacího spisu patrné, podle jakých pomůcek nebo na podkladě čeho se správce daně při stanovení základu daně a daně odchýlil, jakož i důvody těchto rozdílů. Obdobně musí být z vyměřovacího spisu patrné, jak byl daňový základ zjištěn a daň stanovena, stalo-li se tak bez přiznání nebo hlášení daňového subjektu.

(3) Stanoví-li správce daně základ daně a daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si opatřil, přihlídně také ke zjištěným okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro daňový subjekt, i když jím nebyly za řízení uplatněny.

(4) O stanoveném základu daně a vyměřené dani vyzoomí správce daně daňový subjekt platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, a takto vyměřenou daň současně předepíše.

(5) Neodchyluje-li se vyměřená daň od daně uvedené v daňovém přiznání nebo hlášení, nemusí správce daně sdělovat daňovému subjektu výsledek vyměření, pokud o to daňový subjekt výslovně nepožádá s uvedením důvodu nejpozději do konce příštího zdaňovacího období. V tomto případě se za den vyměření daně a současně za den doručení daňovému subjektu považuje poslední den lhůty pro podání daňového přiznání nebo hlášení a bylo-li daňové přiznání nebo hlášení podáno opožděně, nebo jde-li o dodatečné přiznání nebo hlášení, den kdy došlo správci daně.

(6) Platebním výměrem se sděluje výše stanovené daně i v případech, kdy daňová povinnost má být podle zvláštních předpisů zaplacená bez podání daňového přiznání nebo hlášení, ale daňový subjekt tuto daňovou povinnost nesplnil.

(7) Zjistí-li správce daně po vyměření daně, že tato stanovená daňová povinnost je nesprávně nižší oproti zákonné daňové povinnosti, dodatečně daň vyměří ve výši rozdílů mezi daní původně vyměřenou a daní stanovenou, a to dodatečným platebním výměrem a takto dodatečně stanovenou daň současně předepíše. Právní moc rozhodnutí o původním vyměření daně není jejímu dodatečnému stanovení na překážku.

(8) V odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru lze napadat jen doměřený rozdíl na daňovém základu a na dani.

(9) Tiskopisy platebních výměrů, hromadných předpisných seznamů a vyhlášek k nim vydá ministerstvo.

§ 47

Lhůty pro vyměření

(1) Pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nelze daň vyměřit ani doměřit či přiznat nárok na daňový odpočet po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde současně byla povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.

(2) Byl-li před uplynutím této doby učiněn úkon směřující k vyměření daně nebo jejímu dodatečnému stanovení, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl daňový subjekt o tomto úkonu zpraven. Vyměřit a doměřit daň však lze nejpozději do deseti let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení, nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde byla současně povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.

ČÁST ČTVRTÁ

ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

§ 48

Odvolání

(1) Proti stanovení daňového základu a daně správcem daně a proti jiným rozhodnutím, pro něž je to zákonem stanoveno nebo kde to zákon nevyklučuje, může příjemce rozhodnutí podat odvolání.

(2) Proti rozhodnutím, zejména proti výzvám podle § 43, která předcházejí stanovení daňového základu a daně, se nelze samostatně odvolat ani uplatnit mimořádný opravný prostředek.

(3) Odvolání se podává písemně nebo ústně do protokolu u správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno.

(4) Odvolání musí obsahovat tyto náležitosti

- a) přesné označení správce daně,
- b) přesné označení odvolatele,
- c) číslo jednacích, případně číslo platebního výměru, proti němuž odvolání směřuje,
- d) uvedení rozporu s právními předpisy či skutkovým stavem nebo jiné důvody osvědčující nesprávnost nebo nezákonnost napadeného rozhodnutí,
- e) návrh důkazních prostředků k tvrzením v odvolání uvedeným, není-li odvoláním namítán jen rozpor s právními předpisy,
- f) navrhované změny či zrušení rozhodnutí.

(5) Odvolání lze podat ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, který následuje po doručení rozhodnutí proti němuž odvolání směřuje, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Neobsahuje-li podané odvolání zákonem předepsané náležitosti, vrátí je správce daně odvolateli s poučením, v jakém směru musí být doplněno, a stanoví pro to přiměřenou lhůtu ne kratší patnácti dnů. Vyhoví-li odvolatel plně této výzvě, má se za to, že odvolání bylo podáno včas a řádně. Nevyhoví-li odvolatel

výzvě, správce daně odvolací řízení zastaví. Proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustné odvolání.

(6) Nemůže-li správce daně posoudit všechny údaje odvolání z výsledků již provedeného řízení, řízení doplní.

(7) Do doby, než je o odvolání rozhodnuto, může odvolatel údaje svého odvolání doplňovat a pozměňovat.

(8) Vezme-li odvolatel odvolání zpět, nemůže podat v téže věci odvolání nové, i když dosud odvolací lhůta neuplynula. Oznámení o zpětvzetí odvolání musí být podáno písemně, ústně do protokolu nebo písemným záznamem přímo ve vyměřovacím spisu, který podepisuje odvolatel a pracovník správce daně. Jsou-li v době od podání odvolání do jeho zpětvzetí učiněny správcem daně v řízení úkony, zpětvzetím odvolání se neruší a lze je využít v dalším řízení.

(9) Odvolání je nepřípustné, směřuje-li jenom proti odůvodnění rozhodnutí, aniž by současně byl napadán jeho výrok.

(10) Odvolání nemá odkladný účinek, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 49

Postup správce daně

(1) Správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno, rozhodne o odvolání sám, pokud mu v plném rozsahu vyhoví. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat. Správce daně může rozhodnout o odvolání i v případě, že mu vyhoví pouze částečně. Proti takovému rozhodnutí je přípustné odvolání.

(2) Správce daně odvolání zamítne, jestliže

- a) směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání nepřípustné,
- b) je podáno po stanovené lhůtě,
- c) je podáno osobou k tomu nepřislušnou.

Proti zamítnutí odvolání podle písmen a) až c) se lze odvolat.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 musí být odůvodněno, pokud se v něm nevyhovuje odvolání v plném rozsahu. V odůvodnění se musí správce daně vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými.

(4) Pokud správce daně o odvolání podle odstavců 1 a 2 sám nerozhodne, postoupí odvolání spolu s výsledky doplněného řízení, s úplným spisovým materiálem a s předkládací zprávou odvolacímu orgánu k rozhodnutí.

(5) Předkládací zpráva musí obsahovat zejména tyto údaje:

- a) zda nejde o odvolání nepřípustné nebo opožděné,
- b) shrnutí výsledků doplněného řízení,
- c) stanovisko ke všem důvodům odvolání,
- d) návrh na výrok rozhodnutí o odvolání.

§ 50

Postup odvolacího orgánu

(1) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je odvolacím

orgánem orgán nejbližší vyššího stupně nadřízený správci daně, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O odvolání proti rozhodnutí ministerstva rozhoduje ministr financí České republiky na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise.

(3) Odvolací orgán přezkoumá odvoláním napadené rozhodnutí vždy v rozsahu požadovaném v odvolání. Vyjdou-li při přezkoumávání najevo skutečnosti odvolatelem sice neuplatněné, ale mající podstatný vliv na výrok rozhodnutí, lze k nim rovněž při rozhodování přihlídnout. Při tom není odvolací orgán vázán návrhy odvolatele a může proto změnit rozhodnutí odvoláním napadené i v neprospěch odvolatele. V rámci odvolacího řízení může odvolací orgán výsledky daňového řízení doplňovat, odstraňovat vady řízení anebo toto doplnění nebo odstranění vad uložit správci daně se stanovením přiměřené lhůty.

(4) V odvolacím řízení je odvolací orgán oprávněn použit přiměřeně i § 43.

(5) Směřuje-li odvolání proti rozhodnutí o dani stanovené podle pomůcek nebo o dani sjednané za řízení, zkoumá odvolací orgán pouze dodržení zákonných podmínek pro použití tohoto způsobu stanovení daně. Shledá-li odvolací orgán, že tyto zákonné podmínky byly dodrženy, odvolání pro jeho neodůvodněnost zamítne.

(6) Odvolací orgán rozhodnutí přezkoumá a není-li při rozhodování vázán ustanovením odstavce 5, rozhodnutí v odůvodněných případech změni nebo zruší, jinak odvolání zamítne.

(7) Rozhodnutí o odvolání musí být odůvodněno, pokud se v něm nevyhovuje odvolání v plném rozsahu. V odůvodnění se musí odvolací orgán vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými.

(8) Vyplývá-li z povahy věci, že odvolání může podat několik daňových subjektů a odvolá-li se jen některý z nich, vyrozumí o tom odvolací orgán všechny ostatní dotčené daňové subjekty a vyzve je, aby se k podanému odvolání v jím stanovené lhůtě vyjádřily. Tato lhůta nesmí být kratší než patnáct dnů. Na vyjádření došla po stanovené lhůtě se v dalším řízení nebere zřetel. Případná změna či zrušení daňové povinnosti plynoucí z rozhodnutí o odvolání se týká všech těchto daňových subjektů.

(9) Proti rozhodnutí odvolacího orgánu není odvolání přípustné.

§ 51

Stížnost

(1) Má-li poplatník pochyby o správnosti sražené daně, požádá plátce daně ve lhůtě šedesáti dnů ode dne, kdy ke srážce došlo, o vysvětlení. V žádosti uvede důvody svědčící pro jeho pochybnosti.

(2) Plátce daně je povinen sdělit poplatníkovi požadované údaje do třiceti dnů ode dne, kdy žádost obdržel, a v téže lhůtě případnou chybu opravit.

(3) Nesouhlasí-li poplatník s postupem plátce daně, může podat stížnost na postup plátce daně správci

daně v jehož obvodu má plátce daně sídlo nebo bydliště, a to do třiceti dnů ode dne, kdy poplatník obdržel sdělení plátce daně.

(4) Správce daně o stížnosti rozhodne a rozhodnutí doručí poplatníkovi i plátcí daně. Výrok rozhodnutí musí být odůvodněn.

(5) Proti tomuto rozhodnutí se může odvolat poplatník i plátce daně ve lhůtě třiceti dnů ode dne jeho doručení.

§ 52

Námitka

(1) Daňový subjekt může uplatnit námitku proti jakémukoliv úkonu správce daně v souvislosti s řízením vymáhacím a zajišťovacím.

(2) Námitka musí být podána písemně nebo ústně do protokolu ve lhůtě třiceti dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděl, a to u správce daně, který úkon provedl. Správce daně posoudí námitky, rozhodne o nich a toto rozhodnutí odůvodní.

(3) Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat. Podaná námitka nemá odkladný účinek pro samotné řízení.

§ 53

Reklamacce

Proti postupu správce daně při placení a evidenci daně může daňový dlužník podat reklamaci. O podmínkách a způsobu vyřizování platí přiměřeně ustanovení o námitkách.

ČÁST PÁTÁ

MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

§ 54

Obnova řízení

(1) Řízení ukončené pravomocným rozhodnutím se obnoví na žádost příjemce rozhodnutí nebo z úřední povinnosti, jestliže

- a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí,
- b) rozhodnutí bylo učiněno na základě podvrženého nebo zfalšovaného dokladu, křivé výpovědi svědka nebo křivého znaleckého posudku nebo rozhodnutí bylo dosaženo jiným trestným činem,
- c) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a rozhodl-li příslušný orgán o ní dodatečně v podstatných skutečnostech, ovlivňujících výši stanovené daně nebo procesní postavení daňového subjektu jinak.

(2) Žádost o obnovu řízení se podává u správce daně, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Žádost musí být podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty

ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

(4) V návrhu na obnovu řízení musí být uvedeny okolnosti svědčící o důvodnosti návrhu a o dodržení lhůt.

(5) Přešla-li místní příslušnost na jiného správce daně, než který v původní věci rozhodoval, návrh na obnovu řízení se podává u správce daně, který je místně příslušný v době podání návrhu.

§ 55

Postup při obnově řízení

(1) Obnovu řízení povolí nebo nařídí správce daně, který ve věci rozhodl v posledním stupni.

(2) Správce daně nařídí obnovu řízení z úřední povinnosti, pokud nezanklo právo na vyměření daně. Povolení nebo nařízení obnovy řízení má vůči takto přezkoumávanému rozhodnutí odkladné účinky až do doby doručení rozhodnutí ve věci vydaného v obnoveném řízení s výjimkou zajišťovací exekuce.

(3) Při změně místní příslušnosti rozhoduje o návrhu na obnovu řízení nebo ji nařizuje správce daně, který je místně příslušný v době podání návrhu.

(4) V rozhodnutí o povolení nebo nařízení obnovy řízení se vysloví v jakém rozsahu se řízení obnovuje a z jakých důvodů.

(5) Proti rozhodnutí, jímž se obnova řízení povoluje nebo nařizuje, se nelze samostatně odvolat. Byla-li rozhodnutím žádost o obnovu řízení zamítnuta, lze se proti němu odvolat.

(6) Nové řízení ve věci provede správce daně, který ve věci rozhodl v prvním stupni; rozhodl-li o obnově řízení odvolací orgán, je správce daně při řízení vázán jeho právním názorem.

(7) Pokud řízení nebo jeho jednotlivé úkony nebyly dotčeny důvodem, pro který se obnova řízení povoluje nebo nařizuje, zůstávají v platnosti.

(8) Novým rozhodnutím ve věci se původní rozhodnutí ruší, pokud se ho důvod obnovy řízení týká. Proti novému rozhodnutí ve věci se lze odvolat.

§ 56

Opravy zřejmých omylů a nesprávností

(1) Stanovenou daň správce daně rozhodnutím opraví nebo zruší na žádost nebo z úřední povinnosti, pokud

- a) byla stanovena někomu, kdo podle zákona ji není povinen platit,
- b) došlo při stanovení daňové povinnosti k zřejmé chybě v počítání, psaní nebo jinému omylu, zejména jde-li o stanovení dvojí daňové povinnosti u téže daně a téhož daňového subjektu. Je-li v tomto případě stanovena dvojí daňová povinnost různě vysoká, zruší se daňová povinnost nižší.

(2) Shodně s opravou daňové povinnosti se opraví také příslušenství daně.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. b) se použije přiměřeně i při opravě zřejmých nesprávností v jiných rozhodnutích nebo opatřeních, jimiž nebyla stanovena daňová povinnost.

(4) Opravy nebo zrušení stanovené daně nelze provést zaniklo-li právo daň vyměřit nebo doměřit.

(5) Proti tomuto rozhodnutí je přípustné odvolání.

ČÁST ŠESTÁ PLACENÍ DANÍ

§ 57

Základní pojmy

(1) Daňovým dlužníkem je každý, kdo je podle zvláštního zákona povinen platit daň nebo vybranou a sraženou daň odvádět.

(2) Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti zakládající daňovou povinnost podle tohoto zákona nebo zvláštních předpisů.

(3) Daňová povinnost vzniklá před smrtí fyzické osoby přechází na dědice.

(4) Daňová povinnost zaniklých právnických osob přechází na jejich právní nástupce.

(5) Daňový nedoplatek jsou povinni zaplatit také ručitelé, pokud jim zákon povinnost ručení ukládá a pokud jsou k plnění této platební povinnosti správcem daně vyzváni. Proti této výzvě se může ručitel odvolat. V odvolání může ručitel namítat pouze skutečnost, že není ručitelem nebo že ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo že již bylo zapláceno.

§ 58

Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí penále, zvýšení daně, exekuční náklady, úroky a pokuty uložené podle tohoto zákona. Příslušenství daně, s výjimkou pokut, sleduje osud daně, nestanoví-li správce daně svým rozhodnutím jinak.

§ 59

Způsob placení daní

(1) Daně se platí příslušnému správci daně v československé měně. Při každé platbě musí být uvedeno, na kterou daň je platba určena.

(2) Správce daně přijme platbu na daň, na kterou byla určena. Platbu vykonanou bez dostatečného označení daně přijme správce daně na účtu nejasných plateb a vyzve daňového dlužníka, aby oznámil do přiměřené, jím určené lhůty, na kterou daň byla platba vykonána. Obdrží-li správce daně odpověď ve stanovené lhůtě, zaučtuje platbu na daň určenou plátcem v odpovědi s účinností ke dni, kdy byla vykonána. Neodpoví-li daňový dlužník včas, určí správce daně, na kterou daň se platba zaeviduje; v tomto případě platí za den platby den, kdy ji správce daně zaevidoval na daň.

O úhradě daně použité správcem daně na jinou platbu, než na jakou ji určil daňový dlužník, musí správce daně daňového dlužníka písemně uvědomit.

(3) Platby na dodatečně stanovenou daň a příslušenství daně musí být takto výslovně označeny.

(4) Daň lze platit

- a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u banky na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
  1. poštovní poukázkou na příslušný účet správce daně,
  2. osobám pověřeným správcem daně výhradně přijímat od daňových dlužníků platby na daň v hotovosti; na přijatou platbu je správce daně povinen vydat potvrzení,
  3. výkonnému úředníku při výkonu exekuce, jde-li o platby, které mají být exekucí vymoženy a není-li v exekučním příkaze nařízeno jinak,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zvláštní předpis; každý správce daně, u něhož připadá v úvahu placení kolkovými známkami, je povinen mít přiměřenou zásobu kolkových známek a prodávat je daňovým dlužníkům,
- d) platebními známkami, jde-li o úhradu daní do územních rozpočtů a stanoví-li tak zvláštní předpis,
- e) přeplatkem na jiné dani.

(5) Kolkové známky vydává ministerstvo, které obecně závazným právním předpisem upraví zejména jejich podobu, hodnoty v nichž budou vydávány, jejich evidenci, způsob placení při jejich použití a zacházení s nimi.

(6) Platební známky vydávají okresní úřady a orgány obcí. Ministerstvo upraví obecně závazným právním předpisem jejich náležitosti v rozsahu zmocnění podle odstavce 5.

(7) Úhrada daně se použije na úhradu daňových povinností v tomto pořadí

- a) exekuční náklady,
- b) pokuty,
- c) penále,
- d) zvýšení daně,
- e) úrok,
- f) nejstarší nedoplatky na daních,
- g) běžné platby daní včetně záloh.

(8) Správce daně je povinen přijmout každou platbu daně, i když není provedena daňovým dlužníkem, a zachází s ní stejným způsobem, jako by ji zaplatil dlužník. Vrácení platby tomu, kdo ji za dlužníka zaplatil, není přípustné.

§ 60

Posečkání daně a povolení splátek

(1) Na žádost může správce daně povolit daňovému dlužníkovi posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách, bylo-li by neprodlené zaplacení spojeno pro dlužníka s vážnou újmou nebo není-li z jiných důvodů možné vybrat celý daňový nedoplatek od daňového dlužníka najednou.

(2) Posečkání daně lze povolit také u částek, u nichž lze očekávat, že budou odepsány.

(3) Povolení může být vázáno na podmínky.

(4) Není-li v rozhodnutí stanoveno jinak, nepočítá se po dobu povoleného posečkání daně nebo splátek daně penále, dodrží-li daňový dlužník stanovené podmínky.

(5) Posečkání daně nebo zaplacení daně ve splátkách nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta, u níž se promlčuje vybrání daně.

(6) Za dobu posečkání daně zaplatí daňový dlužník úrok z odložené částky ve výši 140 % diskontní úrokové sazby Státní banky československé platné první den kalendářního čtvrtletí. Správce daně úrok předepíše za celou dobu posečkání a o výši úroku daňového dlužníka vyzoomí. Tento úrok je splatný do osmi dnů ode dne doručení platebního výměru.

(7) Proti rozhodnutí o povolení posečkání daně nebo povolení splátek není přípustné odvolání.

§ 61

Den platby

(1) Za den platby se považuje

- a) u bezhotovostních převodů z účtů u banky den, kdy bylo skutečně odepsáno z účtu daňového dlužníka,
- b) u plateb v hotovosti den, kdy banka, pošta nebo jiná oprávněná osoba hotovost přijala nebo převzala.

(2) Banky a pošty jsou povinny převést platby na příslušné účty správců daní vždy nejpozději následující pracovní den poté, kdy platba z účtu daňového dlužníka byla uskutečněna nebo kdy byla ve prospěch účtu správce daně v hotovosti přijata. Pokud je účet správce daně veden u jiné banky než účet daňového dlužníka, z něhož je platba převáděna, je povinna banka, která platbu uskutečňuje, převést uhrazenou částku té bance, u které je veden účet správce daně, ve stejné lhůtě jako v předchozí větě. Stejným způsobem se postupuje u plateb přijímaných ve prospěch účtu správce daně v hotovosti. Banka, u které jsou vedeny účty správce daně, připiše v jejích prospěch takto převedené platby nejdéle následující pracovní den poté, co k těmto peněžním prostředkům získala dispoziční právo. Současně jsou banky a pošty povinny sdělit správcům daní den, kdy došlo k odepsání platby z účtu daňového poplatníka. V případě nedodržení těchto lhůt jsou povinny uhradit správci daně úrok ve výši běžné diskontní sazby Státní banky československé z částky včas nepřevedené.

(3) Pokud daňový dlužník dá příkaz k úhradě daňové povinnosti a banka příkaz neprovede ve dnu uvedeném v příkazu z jiných důvodů než z nedostatku finančních prostředků na účtu daňového dlužníka, ručí daňovému dlužníku banka. Úhrada daňových pohledávek má přednost před jinými úhradami.

(4) O dodržení postupů bank a pošt uvedených v odstavcích 2 a 3 je oprávněn se přesvědčovat místním šetřením správce daně, v jehož prospěch byla platba uskutečněna, nebo správce daně jím dožádaný.

§ 62

Evidence daní

(1) Předmětem evidence příjmů, kterou vedou správci daně, je zachycování daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplatků. Tyto údaje jsou evidovány na osobních účtech jednotlivých daňových dlužníků odděleně za každý druh daně.

(2) Výše daňové a platební povinnosti je evidována na základě předpisných nebo odpisných poukazů evidovaných ve zvláštním záznamu vydaných předpisných a odpisných poukazů.

(3) Na debetní straně osobních účtů se evidují předpisy a odpisy daňové povinnosti včetně jejich případných oprav. Pokud je odpisným poukazem snižována pouze platební povinnost, je evidována na kreditní straně. Záznamy předpisných a odpisných poukazů se měsíčně uzavírají a porovnávají se stavem z evidovaným na osobních účtech.

(4) Platby a vratky daně jsou evidovány na kreditní straně osobních účtů. Podkladem pro evidenci jsou zejména doklady bank a pošt. Vratky daně se mohou uskutečnit jen na základě vydaných platebních poukazů, které jsou evidovány v záznamu vydaných platebních poukazů. Při uzavírání záznamů vydaných platebních poukazů se postupuje obdobně jako při uzavírání záznamů předpisných poukazů.

(5) Správnost evidence na kreditní straně se měsíčně odsouhlasuje podle dokladů bank zasílaných správci daně.

(6) Nedobytný nedoplatek, u něhož je dána možnost, že bude alespoň zčásti vymožen, se eviduje na podrozvahových účtech. Nedoplatky evidované na podrozvahových účtech je třeba exekučně zajistit a vymáhat, jakmile je k tomu dána možnost, nebo alespoň provést takový úkon, jímž se promlčení nedoplatku přerušuje.

(7) Z údajů evidence daní se daňovým dlužníkům na jejich žádost vystavují potvrzení o stavu jejich osobních účtů a pro potřeby správce daně výkazy nedoplatků.

(8) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahuje na daně uplatňované jednorázově.

(9) Pro poskytování informací z evidence daní platí přiměřeně ustanovení o nahlížení do daňových spisů.

(10) Tiskopisy předpisných, odpisných a platebních poukazů a záznamů k nim vydá ministerstvo a současně v nich stanoví jejich náležitosti a další podrobnosti. Ministerstvo upraví v souvislosti se zaváděním výpočetní techniky formu provádění evidence daní obecně závazným právním předpisem.

§ 63

Daňové nedoplatky a penále

(1) Daňový dlužník je v prodlení, nezaplatí-li splatnou částku daně nebo zálohu na daň nejpozději v den její splatnosti.

(2) Penále se počítá za každý den prodlení počínaje dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně, a to ode dne původního dne splatnosti. Daňový dlužník je povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0,3 % z nedoplatku daně včetně zálohy na daň.

(3) Z rozdílu mezi daní vypočtenou v daňovém přiznání či hlášení a uvedenou daňovým dlužníkem v dodatečném daňovém přiznání či hlášení, se vypočte penále podle odstavce 2 poloviční sazbou. Byl-li tento rozdíl zjištěn správcem daně, vypočte se penále podle odstavce 2 dvojnásobnou sazbou. Spočíval-li zjištěný rozdíl v základu daně převážně v zatajených příjmech, vypočte se penále podle odstavce 2 trojnásobnou sazbou. Při tomto výpočtu se nepřihlíží k platbám uskutečněným před vydáním rozhodnutí o dodatečném vyměření daně. Je-li daň stanovena na základě dodatečného daňového přiznání nebo hlášení, nepřihlíží se k platbám uskutečněným před jeho podáním.

(4) Předpis penále sdělí správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. O tomto předpisu se daňový dlužník vyrozumí do třiceti dnů poté, co daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejdéle však do dvou let od doby splatnosti daně. Penále je splatné do patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru. Proti tomuto rozhodnutí se lze do patnácti dnů po jeho doručení odvolat. Toto odvolání nemá odkladný účinek.

(5) Byla-li rozhodnutím o odvolání proti stanovení daně nebo jiným rozhodnutím o daňové povinnosti předepsaná daň zcela nebo zčásti odepsána, odepíše se z úřední povinnosti také penále, které z odepsané daně bylo předepsáno, pokud v rozhodnutí není stanoveno jinak.

(6) Penále se nepředepíše, nepřesáhne-li v úhrnu částku 100 Kčs za jedno zdaňovací období.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se použije, není-li zvláštním zákonem stanoveno jinak.

§ 64

Přeplatky a úrok

(1) Částka plateb převyšující splatnou daň včetně příslušenství daně a záloh na daň, je daňovým přeplatkem.

(2) Přeplatek se použije na úhradu případného nedoplatku u jiné daně nebo, není-li takového nedoplatku, jako záloha na dosud nesplacnou daňovou povinnost na dani, u které přeplatek vznikl. O převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník vyrozumí. Za den úhrady tohoto nedoplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku.

(3) O použití přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně může požádat též daňový dlužník. Je-li této žádosti vyhověno, považuje se za den platby den, který následuje po dni, kdy tato žádost došla správci daně.

(4) Požádá-li daňový dlužník o vrácení přeplatku, přeplatek se vrátí, činí-li více než 50 Kčs a nemá-li sou-

časně daňový dlužník nedoplatek na jiné dani u téhož správce daně, a to do jednoho měsíce od doručení žádosti, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. Žádost o vrácení přeplatku nebo jeho přeúčtování je od správních poplatků osvobozena.

(5) Nepožádá-li daňový dlužník, jehož daňová povinnost již zcela zanikla, o vrácení daňového přeplatku do tří let od konce roku v němž se stal pravomocným poslední předpis daně na které je přeplatek, nárok na přeplatek zaniká.

(6) Zavínil-li vznik přeplatku správce daně nebo vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši 140 % diskontní úrokové sazby Státní banky československé platné první den kalendářního čtvrtletí.

(7) Proti rozhodnutí správce daně o žádosti o vrácení přeplatku může daňový dlužník podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

§ 65

Prominutí daňového nedoplatku

(1) Správce daně může zcela nebo zčásti prominout daňový nedoplatek, byla-li by jeho vymáháním vážně ohrožena výživa daňového dlužníka nebo osob na jeho výživu odkázaných, nebo pokud by vymáhání nedoplatku vedlo k hospodářskému zániku daňového dlužníka, při němž by výnos z jeho likvidace byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím daňovém období. Splnění podmínek pro uplatnění tohoto ustanovení zjistí správce daně podle pomůcek.

(2) Rozhodnutí správce daně o prominutí daňového nedoplatku platí jen potud, pokud trvají podmínky, za nichž bylo vydáno.

(3) Prominutí nedoplatku může být vázáno na podmínky, zejména na povinnost zaplatit část nedoplatku ve stanovené lhůtě.

(4) Důvody rozhodnutí správce daně daňovému dlužníkovi nesděluje.

(5) Proti rozhodnutí o prominutí daňového nedoplatku není přípustné odvolání.

§ 66

Odpis daňového nedoplatku pro nedobytnost

(1) Daňový nedoplatek může odepsat správce daně z vlastního podnětu, je-li zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje nedoplatek, který byl bezvýsledně vymáhán na daňovém dlužníkovi i na jiných osobách, na nichž mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek. Stejně se postupuje, není-li sice daňový nedoplatek nedobytný, avšak jeho vymáhání je spojeno se zvláštními a nepoměrnými obtížemi.

(2) O odpisu pro nedobytnost se daňový dlužník nevyrozumí; jeho dluh trvá dále, dokud není vybrání daně promlčeno.

§ 67

Zálohy

(1) Záloha je povinná platba na daň, kterou je povinen daňový poplatník platit v průběhu zdaňovacího období, jestliže skutečná výše daně za toto období není ještě známa.

(2) Poplatník platí stanovené zálohy na daň

- a) v případech určených tímto nebo zvláštním zákonem ve lhůtách a výši tam stanovených,
- b) na základě rozhodnutí správce daně.

(3) Po skončení zdaňovacího období se zálohy na daň započítávají na úhradu skutečné výše daně.

§ 68

Zvýšení daně

Nebylo-li daňové přiznání nebo hlášení o dani podáno včas, může správce daně zvýšit příslušnou vyměřenou daň až o 10 %, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 69

Vybírání daně srážkou

Daň nebo zálohu na daň, kterou byl plátcе daně povinen srazit nebo vybrat z daňového základu, odvede správci daně ve lhůtě stanovené tímto nebo zvláštním zákonem. Pokud tyto daňové částky nebyly srazeny nebo vybrány ve stanovené výši nebo odvedeny ve stanovené lhůtě, předepíše správce daně plátcі daně tyto částky k přímému placení.

§ 70

Promlčení práva vymáhat daňové nedoplatky

(1) Právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným.

(2) Je-li proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky lze však vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným.

(3) K promlčení se přihlédne jen tehdy, je-li to daňovým dlužníkem namítáno a jen v rozsahu uplatňované námítky.

(4) Je-li daňový nedoplatek zajištěn na movitých věcech, nemůže se zástavní právo promlčet, má-li věřitel zástavu v držení.

(5) Je-li daňový nedoplatek zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do třiceti let po tomto zápisu proti uplatnění zajištěného práva namítat promlčení nedoplatku.

§ 71

Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň

(1) Je-li odůvodněná obava, že úhrada nesplatné nebo dosud nestanovené daně za běžný kalendářní rok nebo léta minulá bude v době jejich splatnosti a vymahatelnosti nedobytná nebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi, může správce daně s uvedením důvodů, pro něž pokládá vybrání za ohrožené, vydat zajišťovací příkaz. V zajišťovacím příkaze uloží daňovému subjektu, aby nejdéle do tří dnů v příkaze uvedenou částku daně zajistil ve prospěch správce daně, a to způsobem v příkaze uvedeném, zejména složením jistoty na jeho účet nebo do určené depozitní úschovy.

(2) Složí-li daňový subjekt dostatečnou jistotu, jiné zajištění se neprovede a již provedené zajišťovací úkony správce daně zruší.

(3) Proti zajišťovacímu příkazu se lze odvolat. Odvolání nemá odkladné účinky vůči zajišťovacímu příkazu. Pokud odvolací orgán nerozhodne o odvolání do třiceti dnů po jeho podání, zajišťovací příkaz pozbývá platnosti. Při plnění zajišťovacího příkazu se použijí přiměřeně ustanovení o vymáhání daňových nedoplatků.

(4) Výši dosud nestanovené ohrožené daně určí správce daně prozatímně podle vlastních pomůcek. Není-li nebezpečí z prodlení, může správce daně vyzvat daňový subjekt, aby ve třídní lhůtě sdělil údaje potřebné pro prozatímní určení daňového základu a daně.

(5) Plní-li tuzemský dlužník své platební závazky vůči devizovému cizozemci, který podléhá zdanění v tuzemsku, srazí současně s výplatou dlužné částky z této částky zálohu na daň ve stanovené výši a příslušnému správci daně sdělí identifikační údaje o této srážce.

(6) V jednotlivých případech může správce daně, a u skupin dlužníků nebo druhů plateb ministerstvo, stanovit výši srážky odchýlně od obecné úpravy.

(7) Nepodá-li daňový dlužník – devizový cizozemec – přiznání k dani ani na výzvu a nelze-li zjistit základ daně a daň bez jeho součinnosti podle pomůcek správce daně, považuje se daň za vyrovnanou provedenou srážkou.

§ 72

Zástavní právo

(1) K zajištění daňové pohledávky a jejího příslušenství vzniká podle tohoto zákona zástavní právo k věcem, popřípadě pohledávkám daňového dlužníka nebo ručitele. Rozhodnutí správce daně o tom, na které věci, popřípadě pohledávky daňového dlužníka nebo ručitele se zástavní právo vztahuje, se doručí daňovému dlužníku nebo ručiteli, který se proti němu může odvolat ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení. Toto odvolání nemá odkladný účinek.

(2) Rozhodnutí musí obsahovat označení daňové pohledávky a její výši a předmět zástavního práva.

(3) Rozhodnutí o zřízení zástavního práva se s vyznačením jeho právní moci a vykonatelnosti zašle podle povahy věci buď k záznamu zástavního práva v příslušné evidenci, nebo držiteli zástavy, popřípadě poddlužníkovi.

§ 73

Vymáhání daňových nedoplatků

(1) Nezaplatí-li daňový dlužník splatný daňový nedoplatek včetně nedoplatku na pokutách uložených podle tohoto zákona v zákonné lhůtě, vyzve ho správce daně, aby daňový nedoplatek zaplatil v náhradní lhůtě, nejméně osmidenní, a upozorní ho, že po uplynutí této náhradní lhůty přikročí bez dalšího k vymáhání daňového nedoplatku. Proti výzvě se lze odvolat ve lhůtě patnácti dnů. Odvolání nemá odkladný účinek.

(2) Vymáhání lze zahájit i bez výzvy, pokud hrozí nebezpečí, že účel vymáhání bude zmařen, nepřistoupí-li se k vymáhání neprodleně.

(3) Vymáhání nedoplatku provádí správce daně, u něhož je daňový dlužník evidován, daňovou exekucí. O provedení exekuce může správce daně požádat též soud.

(4) Exekuční titul pro daňovou nebo soudní exekuci je

- a) vykonatelný výkaz nedoplatků,
- b) vykonatelné rozhodnutí, jímž se ukládá peněžité plnění,
- c) splatná částka zálohy na daň.

(5) Výkaz nedoplatků se sestavuje z údajů evidence daní a musí obsahovat přesné označení daňového dlužníka v prodlení, druh daně, výši nedoplatku na této dani, údaje o původní splatnosti dlužné daně, den k němuž je výkaz nedoplatku sestavován a doložku vykonatelnosti.

(6) Daňová exekuce se provádí vydáním exekučního příkazu na

- a) přikázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank nebo jiné pohledávky,
- b) srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod.,
- e) prodej movitých věcí,
- d) prodej nemovitostí.

(7) Pro výkon daňové exekuce se použije přiměřeně občanského soudního řádu.

(8) Exekuční příkaz se doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli a dalším osobám, kterým jsou exekučním příkazem ukládány povinnosti. Všechny tyto osoby mohou proti němu podat do patnácti dnů námitky. O námitkách rozhodne správce daně, který exekuci nařídil. Pokud byla zahájena exekuce podle odstavce 2, je proti exekučnímu příkazu připuštěno odvolání, stejně jako u výzvy podle odstavce 1.

(9) Výkon rozhodnutí může být odložen, žádá-li daňový dlužník nebo ručitel o splátky, o posečkání daně nebo o prominutí daňového nedoplatku, a i bez žádosti, šetří-li se skutečnosti rozhodné pro částečné nebo úplné zrušení výkonu rozhodnutí. Bude-li povoleno odklad, již provedené úkony zůstanou zachovány.

(10) Prokáže-li se v průběhu dalšího vymáhání, že bylo vymáháno neoprávněně, náleží daňovému dlužníkovi nebo ručiteli za takto neoprávněně vymožené částky náhrada v dvojnásobné výši než se poskytuje za přeplatky zaviněné správcem daně. Pokud ještě exekuce trvá, zruší ji správce daně z úřední povinnosti. Je-li skutečná škoda způsobená neoprávněným vymáháním vyšší než zákonem přiznaná náhrada, uhrazuje se tato škoda místo náhrady.

ČÁST SEDMÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ K JEDNOTLIVÝM DRUHŮM DANÍ

HLAVA PRVNÍ

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

§ 74

Registrace pro účely daně z přidané hodnoty

(1) Žádá-li daňový subjekt o zrušení registrace u daně z přidané hodnoty, je povinen prokázat, že důvody pro zrušení registrace existují a jsou trvalé povahy.

(2) Správce daně zruší registraci plátce daně, který se zaregistroval na vlastní žádost a který neplní svoje povinnosti vyplývající pro něj ze zákona o dani z přidané hodnoty.

§ 75

Vybírání daně

Ministerstvo může obecně závazným právním předpisem stanovit daňovému subjektu povinnost platit daň a předkládat daňová přiznání nebo hlášení prostřednictvím určené banky, se kterou ministerstvo uzavřelo předem dohodu. Současně může prodloužit lhůtu stanovenou v § 61 odst. 2 tohoto zákona, pro převod prostředků na účty správců daně.

HLAVA DRUHÁ

SPOTŘEBNÍ DANĚ

§ 76

Povinnosti daňových subjektů spojené s kontrolou výroby a oběhu lihu

Ministerstvo upraví obecně závazným právním předpisem

- a) minimální požadavky na uspořádání výrobního zařízení pro výrobu lihu tak, aby zaručovalo spolehlivé zjištění vyrobeného množství alkoholu,
- b) rozsah zajištění výrobního zařízení uzávěrami,
- c) postup při registraci lihu měřidly,

- d) postup při zjišťování vyrobeného množství lihu,
- e) postup při zjišťování zásob lihu,
- f) postup při oběhu lihu,
- g) náležitosti evidence o výrobě a oběhu lihu,
- h) oznamovací povinnost při zahájení, přerušení nebo zastavení a ukončení výroby lihu,
- i) postup při kontrole výroby a oběhu lihu.

HLAVA TŘETÍ

DAŇ Z PŘÍJMŮ

Oddíl první

Daň z příjmů fyzických osob

§ 77

Daňové přiznání

(1) Každý, kdo má roční příjmy přesahující 6000 Kčs, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, je povinen podat ve stanovené lhůtě přiznání k dani za bezprostředně předcházející zdaňovací období.

(2) Přiznání není povinen podat poplatník, který kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně,⁷⁾ nemá jiné dani podrobené příjmy. Přiznání není povinen podat také poplatník, který má pouze příjmy ze závislé činnosti⁸⁾ a není povinen podat přiznání podle odstavce 3.

(3) Plynou-li poplatníkovi příjmy ze závislé činnosti ze zahraničí, je povinen podat přiznání z těchto příjmů, pokud plátce nemá v České a Slovenské Federativní Republice stálou provozovnu nebo má-li poplatník i jiné dani podrobené příjmy.

(4) V přiznání poplatník uvede veškeré příjmy, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně.

§ 78

Zaokrouhlování

(1) Daň a penále se zaokrouhlí na celé koruny nahoru.

(2) Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků se zaokrouhlí na celé koruny nahoru, ostatní zálohy se zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru.

§ 79

Minimální výše daně

Daň se zvýšením se nevyměří, nepřesáhne-li 100 Kčs. To neplatí, vybírá-li se daň srážkou.

§ 80

Placení daně

(1) Poplatník je povinen daň si sám vypočítat a zaplatit ji po uplynutí zdaňovacího období, za které se daň vyměruje, správci daně ve lhůtě pro podání přiznání.

(2) Poplatníci, jejichž daňová povinnost za předchozí zdaňovací období přesáhla 1 000 000 Kčs, platí počínaje lednem následujícího roku měsíční zálohy ve výši 1/12 daňové povinnosti za přechodí zdaňovací období vždy do konce kalendářního měsíce. Záloha za měsíc prosinec se neplatí a poplatník vyrovná celoroční daňovou povinnost ve lhůtě pro podání přiznání.

(3) Poplatníci, jejichž daňová povinnost v předchozím zdaňovacím období nepřesáhla 1 000 000 Kčs, platí čtvrtletní zálohy na daň za běžné zdaňovací období, a to ve výši 1/4 daňové povinnosti za předchozí zdaňovací období. Čtvrtletní zálohy jsou splatné do konce příslušného kalendářního čtvrtletí. Záloha za čtvrté čtvrtletí se platí v poloviční výši. Daňová povinnost se vyrovná ve lhůtě pro podání přiznání.

(4) Zálohy neplatí poplatníci, jejichž roční daňová povinnost za předchozí zdaňovací období nepřesáhla 10 000 Kčs.

(5) Poplatník, u něhož základ daně tvoří součet dílčích základů, zálohy podle odstavců 2 a 3 neplatí, pokud je jedním z nich i dílčí základ z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků a tento dílčí základ činí více než 50 % z celkového základu daně. Pokud dílčí základ z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků činí méně než 50 %, zálohy vypočtené podle odstavců 2 a 3 se platí v poloviční výši.

(6) Daňovou povinností za uplynulé zdaňovací období se rozumí částka, kterou si poplatník sám vypočetl, a po doručení platebního výměru částka stanovená tímto výměrem. U nových poplatníků v roce zahájení jejich činnosti je daňovou povinností předpokládána výše daně.

(7) Je-li daň podle platebního výměru vyšší, než si ji poplatník sám vypočetl, nebo jde-li o daň vyměřenou dodatečným platebním výměrem, je poplatník povinen zaplatit rozdíl do patnácti dnů po doručení platebního výměru. Zálohy do té doby splatné se nemění.

(8) V odůvodněných případech může správce daně stanovit zálohy jinak.

(9) Novým poplatníkům může správce daně stanovit zálohy s přihlédnutím k očekávanému příjmu poplatníka a k ostatním poměrům rozhodným pro vyměření daně.

⁷⁾ § 36 zákona č. 286/1992 Sb.

⁸⁾ § 6 zákona č. 286/1992 Sb.

(10) Přestal-li poplatník vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, z nichž byly placeny zálohy, není povinen platit tyto zálohy na daň počínaje následujícím měsícem (čtvrtletím).

(11) Placení daně a záloh podle předchozích odstavců se nevztahuje na příjmy, u nichž se uplatňuje zvláštní sazba daně, a na příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, nemá-li poplatník jiné příjmy podrobené dani.

§ 81

Vybírání a placení daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků

(1) Plátce daně srazí zálohu na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (dále jen „záloha“) sazbou daně přepočtenou z ročních sazeb na měsíční období, podle tabulek vydaných ministerstvem obecně závazným právním předpisem, z úhrnu příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (dále jen „mzda“) zúčtovaných a vyplacených poplatníkovi za kalendářní měsíc, kromě příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně, sníženého o částky, které jsou od daně osvobozeny, zejména o částky sražené na pojistné sociálního pojištění, pojistné zaměstnanosti, zdravotnické pojištění (dále jen „pojistné“), o částky na částečnou úhradu nákladů zaměstnance na dopravu mezi bydlištěm a pracovištěm (dále jen „dopravné“) a o 1/12 nezdanitelných částek základu daně (dále jen „zdanitelná mzda“).

(2) Záloha se srazí při výplatě nebo připsání zdanitelné mzdy poplatníkovi k dobru bez ohledu na to, za kterou dobu se zdanitelná mzda vyplácí.

(3) Plátce daně, který vyplácí zdanitelnou mzdu najednou za více kalendářních měsíců, vypočte zálohu tak, jako by byla vyplacena v jednotlivých měsících, je-li tento způsob zdanění pro poplatníka výhodnější.

(4) Plátce daně, který vyplácí jednorázovou mzdu nebo doplatek mzdy za minulé léta, srazí zálohu s přihlédnutím k úhrnu uvedených mezd vyplacených nebo zúčtovaných v témže zdaňovacím období, roční sazbou daně bez odečtení nezdanitelných částek a dopravného.

(5) Pobírá-li poplatník mzdu současně od více plátců za stejný kalendářní měsíc, srazí plátcům daně, u nichž poplatník neuplatňuje nárok na nezdanitelné částky ze základu daně, zálohy ze mzdy snížené pouze o částky, které jsou od daně osvobozeny včetně pojistného.

(6) Sraženou zálohu ze zdanitelných mezd poplatníků, kteří za totéž zdaňovací období nemají kromě mzdy od plátců, u nichž podepsali prohlášení podle § 85 odst. 5 písm. b), a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou, jiné zdanitelné příjmy, je daňová povinnost splněna.

(7) Provádí-li plátce daně měsíčně zúčtování mezd, odvede zálohy za uplynulý kalendářní měsíc nejpozději do tří dnů po provedeném zúčtování mezd. Ostatní plátcům daně odvedou zálohy do tří dnů po uplynutí kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla.

(8) Správce daně může stanovit lhůtu pro odvod sražené zálohy jinak.

§ 82

Roční zúčtování záloh

(1) Poplatník, který kromě mzdy od jednoho plátce daně a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou nemá jiné příjmy podléhající zdanění, může plátce daně požádat písemně do 31. ledna následujícího roku o výpočet daně za poslední uplynulé zdaňovací období, podepíše-li prohlášení podle § 85 odst. 5 písm. b). Výpočet daně provede plátce daně nejpozději do 31. března. Rozdíl zálohově sražené daně a vypočtené daně ve prospěch poplatníka se poplatníkovi vrátí nejpozději při zúčtování mzdy za březen.

(2) Pobíral-li poplatník ve zdaňovacím období mzdu od více plátců daně postupně, provede plátce daně, který mu vyplácel mzdu jako poslední a u něhož uplatňuje nárok na nezdanitelné částky ze základu daně, výpočet daně z úhrnu mezd od všech plátců daně podle odstavce 1.

(3) Pobíral-li poplatník ve zdaňovacím období mzdu současně od více plátců daně, provede plátce daně, u něhož poplatník uplatňuje nárok na nezdanitelné částky ze základu daně a kterému předloží prohlášení podle § 85 odst. 5 písm. c), výpočet daně z úhrnu mezd od všech plátců daně, kteří srazili zálohu.

(4) Plátce daně provede zúčtování záloh podle odstavců 2 a 3 jen na základě dokladů o vyplacené mzdě, sraženém pojistném, o nezdanitelných částkách ze základu daně, dopravném a o sražených zálohách předložených poplatníkem nejpozději do 31. ledna následujícího roku od všech plátců za uplynulé zdaňovací období. Poplatník, u něhož plátce daně provádí výpočet daně podle odstavce 3, je vždy povinen uvedené doklady předložit. Pokud poplatník svoji předkládací povinnost vůči plátcům daně ani na výzvu nesplní, plátce daně zúčtování záloh neprovede a tuto skutečnost sdělí příslušnému správci daně, který výsledek výpočtu daně podle odstavce 3 sdělí poplatníkovi rozhodnutím.

(5) Nedoplatek daně vyplývající z ročního zúčtování záloh srazí plátce daně poplatníkovi ze mzdy nejpozději do konce zdaňovacího období, v němž nedoplatek vznikl. Nemůže-li plátce daně uvedený nedoplatek srazit z poplatníkovy mzdy z důvodu, že mu již nevyplácí mzdu, nebo z důvodu, že nelze poplatníkovi podle obecně závazných předpisů srážku provést, zašle doklady o výši nedoplatku příslušnému správci daně k dalšímu řízení.

§ 83

Odpovědnost plátců daně

(1) Poplatníkovi, kterému byla sražena daň nebo záloha vyšší, než je stanoveno, vrátí plátce daně přeplatek, pokud neuplynuly tři roky od konce zdaňovacího období, v němž přeplatek vznikl. O vrácení přeplatek daně nebo zálohy sníží plátce daně nejbližší odvod záloh.

(2) Plátce daně, který nesrazil nebo nevybral u poplatníka daň nebo zálohu ve stanovené výši, může ji dodatečně srazit jen, pokud neuplynulo od doby, kdy byla daň nebo záloha nesprávně vybrána, dvanáct měsíců. Daň nebo záloha, které byly vybrány nesprávně vinou poplatníka, může plátce daně dodatečně srazit do tří let od konce zdaňovacího období, v němž došlo k jejich nesprávnému vybrání.

(3) Dodatečně sraženou nebo vybranou daň nebo zálohu podle odstavce 2 plátce daně odvede správci daně v nejbližším termínu pro odvod záloh.

(4) Dodatečně předepsanou daň a zálohy je plátce daně povinen odvést správci daně do tří dnů po doručení platebního výměru.

§ 84

Povinnosti plátců daní

(1) Plátců daně jsou povinni vést pro poplatníky mzdové listy a výplatní listiny včetně jejich rekapitulace za každý kalendářní měsíc i za celé zdaňovací období.

(2) Mzdový list musí pro účely daně obsahovat

- a) poplatníkovu jméno a příjmení, též dřívější,
- b) rodné číslo,
- c) bydliště,
- d) jména a rodná čísla osob, které poplatník uplatňuje pro snížení základu daně, výši jednotlivých nezdanitelných částek s uvedením důvodu jejich přiznání,
- e) za každý kalendářní měsíc
  1. úhrn zúčtovaných mezd bez ohledu, zda jsou vypláceny v penězích nebo v naturáliích,
  2. částky osvobozené od daně,
  3. pojistné,
  4. dopravné,
  5. podle jednotlivých druhů sazeb daně (měsíční, roční)
    - základ daně,
    - nezdanitelné částky základu daně,
    - zdanitelnou mzdu,
    - zálohu na daň,
  6. součet údajů uvedených pod body 1. až 5. za celé zdaňovací období.

(3) Na žádost poplatníka je plátce daně povinen za období, za které byla vyplácena mzda, vystavit doklad o souhrnných údajích uvedených na mzdovém listě, které jsou rozhodné pro výpočet zdanitelné mzdy, daně a záloh.

§ 85

Uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného

(1) Poplatník je povinen prokázat plátců daně okolnosti rozhodné pro uznání nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného. K předloženým dokladům přihlédne plátce daně počínaje kalendářním měsí-

cem následujícím po měsíci, v němž budou tyto skutečnosti plátců daně prokázány. Při nástupu do zaměstnání je lhůta dodržena, prokáže-li poplatník tyto skutečnosti do třiceti dnů ode dne nástupu do zaměstnání.

(2) Narodí-li se však poplatníkovi dítě, plátce daně k němu přihlédne již v kalendářním měsíci, v němž se narodilo, prokáže-li poplatník jeho narození plátců daně do třiceti dnů po narození dítěte.

(3) Pobírá-li poplatník v kalendářním měsíci mzdu současně od více plátců daně, přihlédne k nezdanitelným částkám ze základu daně a dopravnému pouze jeden plátce daně, u kterého uplatní poplatník nárok podle odstavce 1.

(4) Neprokáže-li poplatník skutečnosti rozhodné pro uznání nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného ve stanovené lhůtě, přihlédne plátce daně k těmto skutečnostem dodatečně při ročním zúčtování záloh, prokáže-li je poplatník nejpozději do 31. ledna roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období.

(5) Plátce daně přihlédne k nezdanitelným částkám ze základu daně a k dopravnému jen, podepíše-li poplatník do třiceti dnů po vstupu do zaměstnání a každoročně nejpozději do 31. ledna písemně prohlášení o tom

- a) jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání odčitatelných částek ze základu daně, popř. kdy a jak se změny,
- b) že nepobíral v uplynulém zdaňovacím období současně od dalších plátců daně kromě příjmů zdanitelných zvláštní sazbou a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, jiné příjmy podléhající zdanění,
- c) že nepobíral v uplynulém zdaňovacím období, kromě příjmů zdanitelných zvláštní sazbou a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, jiné příjmy podléhající zdanění,
- d) že manželka nebo manžel, žijící ve společné domácnosti, nemá vlastní příjem přesahující ročně hranici stanovenou zvláštním zákonem,⁹⁾
- e) že při dopravě na pracoviště nemůže využít bezplatnou nebo zlevněnou jízdenku poskytnutou zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob,
- f) že není poživitelem starobního důchodu,
- g) že současně za stejné zdaňovací období neuplatňuje nárok na nezdanitelné částky ze základu daně u jiného plátců daně, a že nárok na nezdanitelné částky ze základu daně na vyživované děti současně za stejné zdaňovací období neuplatňuje jiný poplatník.

(6) Dojde-li během roku ke změně skutečností rozhodných pro uznání nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného, je poplatník povinen oznámit je písemně (např. změnou v prohlášení) plátců daně nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala. Plátce daně poznamená změnu na mzdovém listě.

⁹⁾ § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 286/1992 Sb.

§ 86

Způsob prokazování nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného

(1) Nárok na uznání nezdanitelných částek ze základu daně prokazuje poplatník plátcí daně

- a) platným občanským průkazem, a to vlastním, druhého z manželů, popřípadě občanskými průkazy dětí starších patnácti let, jde-li o prokázání existence manželky a nezletilých dětí (vlastních, osvojených a dětí v péči, která nahrazuje péči rodičů). Nejsou-li uvedené skutečnosti zřejmé z občanského průkazu, je nutné prokázat je jiným úředním dokladem,
- b) potvrzením školy a u žáků učilišť potvrzením učiliště, že zletilé dítě, žijící s poplatníkem ve společné domácnosti, studuje,
- c) rozhodnutím o přiznání invalidního nebo částečného invalidního důchodu a dokladem o vyplácení důchodu, uplatňuje-li poplatník nárok na snížení daně z titulu nezdanitelné částky ze základu daně z důvodu, že pobírá invalidní nebo částečný invalidní důchod,
- d) předložením průkazky ZTP-P, pokud je poplatník jejím držitelem,
- e) rozhodnutím o přiznání starobního důchodu, je-li poplatník jeho příjemcem, pokud důchod nepřesahuje ročně hranici stanovenou zvláštním zákonem,¹⁰⁾
- f) potvrzením místně příslušného správce daně o tom, že
  1. vyživuje ve společné domácnosti zletilé dítě až do dovršení dvacetišesti let věku, jestliže nepobírá invalidní důchod a nemůže se připravovat na budoucí povolání nebo být zaměstnáno pro nemoc nebo pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, není schopno se soustavně připravovat na budoucí povolání anebo je schopno se na ně připravovat jen za mimořádných podmínek,
  2. pobírá jiný důchod, jehož jednou z podmínek je invalidita, nebo jeho žádost o invalidní důchod byla zamítnuta z jiných důvodů, než z důvodů jeho invalidity.

(2) Nárok na dopravné uplatní poplatník dokladem o svém bydlišti, z něhož dojíždí na pracoviště. Poplatníci, kteří jsou držiteli bezplatných nebo zlevněných jízdenek, předloží plátcí daně prohlášení, že při dopravě na pracoviště nemohou využít bezplatnou nebo zlevněnou jízdenku poskytnutou zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob.

(3) Doklady uvedené v odstavci 1 písm. a), c), d) a e) platí trvale, nebyla-li jejich platnost časově omezena. Platnost dokladu uvedeného v odstavci 1 písm. c) a e) je podmíněna tím, že poplatník předloží každoročně nejpozději do 31. prosince pro uplatnění nároku na příští zdaňovací období doklad o výplatě důchodu. Doklady uvedené v odstavci 1 písm. b) platí vždy pro rok, pro který byly vydány. Doklady platí za předpokladu, že u poplatníka a jím vyživovaných osob se ne-

změnily skutečnosti rozhodné pro uznání nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného.

§ 87

Daň vybíraná srážkou

(1) Daň se vybírá srážkou z příjmu, na které se vztahuje zvláštní sazba daně.⁷⁾ Srážku je povinen provést plátcé daně, který má sídlo nebo bydliště na území České republiky při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka.

(2) Plátcé daně je povinen sraženou daň odvést správci daně nejpozději do patnáctého dne každého měsíce za předchozí kalendářní měsíc. Srážka daně se provádí z částky úhrady nebo připsání dlužné částky ve prospěch poplatníka. Správcem daně se rozumí finanční úřad příslušný podle místa bydliště nebo sídla plátce daně.

(3) Neprovede-li plátcé daně srážku daně nebo sraženou daň včas neodvede, bude na něm vymáhána jako jeho dluh.

(4) Daňová povinnost poplatníka, pokud jde o příjmy, z nichž je srážena daň, se považuje za splněnou řádným provedením srážky daně.

(5) Správce daně může plátcí daně stanovit jinak lhůtu pro odvod daně vybírané srážkou.

§ 88

Zajištění daně

(1) Správce daně může uložit právníkům a fyzickým osobám, aby při výplatách ve prospěch poplatníků srážely až 10 % výplaty na zálohu daně k zajištění. Proti rozhodnutí o uložení povinnosti srážet zálohu na daň se nelze odvolat.

(2) K zajištění daně ze zdanitelných příjmů, kromě příjmů, z nichž se daň vybírá srážkou, jsou právníké a fyzické osoby, které mají sídlo nebo bydliště na území České republiky a které vyplácejí, poukazují, nebo připisují úhrady ve prospěch poplatníka, povinny srážet zálohu na daň ve výši 10 % poplatníkům s omezenou daňovou povinností, s výjimkou případů, kdy je srážena záloha podle § 81.

(3) Částky daně sražené podle odstavců 1 a 2 se odvádějí do patnáctého dne každého měsíce za předchozí kalendářní měsíc správci daně.

(4) Správce daně může stanovit lhůtu pro odvod daně sražené podle odstavců 1 a 2 odchylně.

Oddíl druhý**Daň z příjmů právnických osob**

§ 89

Placení záloh a splatnost daně

(1) Poplatníci, jejichž daňová povinnost za před-

¹⁰⁾ § 15 odst. 2 zákona č. 286/1992 Sb.

chozí zdaňovací období přesáhla 1 000 000 Kčs platí, počínaje lednem následujícího roku, měsíční zálohy ve výši 1/12 daňové povinnosti za předchozí zdaňovací období vždy do konce kalendářního měsíce. Záloha za měsíc prosinec se neplatí a poplatník vyrovná celoroční daňovou povinnost ve lhůtě pro podání přiznání.

(2) Poplatníci, jejichž daňová povinnost v předchozím zdaňovacím období nepřesáhla 1 000 000 Kčs, platí čtvrtletní zálohy na daň za běžné zdaňovací období, a to ve výši 1/4 daňové povinnosti za předchozí zdaňovací období. Čtvrtletní zálohy jsou splatné do konce příslušného kalendářního čtvrtletí. Záloha za čtvrté čtvrtletí se platí v poloviční výši. Daňová povinnost se vyrovná ve lhůtě pro podání přiznání.

(3) Zálohy neplatí poplatníci, jejichž daňová povinnost za uplynulé zdaňovací období činila méně než 200 000 Kčs a roční daňovou povinnost uhradí najednou ve lhůtě pro podání přiznání.

(4) Novým poplatníkům správce daně stanoví zálohy s přihlédnutím k předpokládané daňové povinnosti.

(5) Správce daně může stanovit poplatníkům se sídlem v cizině povinnost složit k zajištění daně průměrnou zálohu při zahájení činnosti v případech, kdy není zajištěna srážkou u dlužníka.

(6) Jestliže daň vypočtená v přiznání je vyšší než zaplacené zálohy, je poplatník povinen zaplatit rozdíl ve lhůtě stanovené pro podání přiznání.

(7) Jestliže daň stanovená platebním výměrem je vyšší než daň vypočtená v přiznání, je poplatník povinen zaplatit rozdíl do patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru.

(8) Správce daně může v odůvodněných případech stanovit zálohy jinak.

§ 90

Daň vybíraná srážkou

(1) Daň se vybírá srážkou z příjmů, na které se vztahuje zvláštní sazba daně. Srážkou je povinen provést plátce daně, který má sídlo na území České republiky, a který vyplácí, poukazuje nebo připisuje úhrady ve prospěch poplatníka.

(2) Plátce daně je povinen sraženou daň odvést příslušnému správci daně nejpozději do tří pracovních dnů ode dne úhrady nebo připsání dlužné částky ve prospěch poplatníka. O sražených částkách na dani podá plátce daně správci daně hlášení vždy do patnácti dnů po uplynutí měsíce, ve kterém byla daň sražená. V hlášení uvede označení poplatníků, jimž byla daň sražená, základ daně a sraženou částku a právní důvod závazku, podle kterého bylo plněno.

(3) Neprovede-li plátce daně srážku daně nebo sraženou daň včas neodvede, bude na něm vymáhána jako jeho dluh. Stejně se postupuje, nesrazí-li plátce daně daň ve správné výši.

(4) Řádně provedenou srážkou podle odstavců 1 a 2 je daňová povinnost poplatníka splněna.

(5) K zajištění daně u ostatních příjmů poplatníků, na které se nevztahuje zvláštní sazba daně, jsou plátci daně povinni sražet zálohu ve výši 5 % z plateb za podmínek uvedených v odstavcích 3 a 4.

(6) Správce daně může zálohu podle odstavce 5 zvýšit až na 10 %, případně rozhodnout, že záloha bude nižší nebo nebude sražena. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání; toto odvolání nemá odkladný účinek.

(7) Výši ostatních příjmů poplatníka s omezenou daňovou povinností oznámí plátce daně správci daně v termínu pro podání daňového přiznání s výpočtem daňové povinnosti.

Oddíl třetí

Společná ustanovení

§ 91

Ministerstvo může obecně závazným právním předpisem stanovit okruh nově vzniklých daňových subjektů a bližší podmínky pro jejich osvobození od daně. Úplné nebo částečné osvobození od daně lze poskytnout nejvýše na dobu dvou let od zahájení činnosti.

HLAVA ČTVRTÁ

DAŇ Z NEMOVITOSTÍ

§ 92

Daňové přiznání

(1) Daňové přiznání je poplatník povinen podat příslušnému správci daně na rok 1993 do 15. května 1993. V dalších letech je povinen podat přiznání k dani vždy do 31. března zdaňovacího období pouze poplatník, u něhož došlo ke změnám v okolnostech rozhodných pro vyměření daně, tj. zejména změně výměry nebo ceny nemovitosti nebo uplynutí lhůty osvobození nemovitosti od daně.

(2) Ke změnám skutečností rozhodných pro daňovou povinnost, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží.

§ 93

Vyměření daně

(1) Daň z nemovitostí se vyměřuje na zdaňovací období podle stavu k 1. lednu roku, na který je daň vyměřována.

(2) Je-li daň zaplacená původním poplatníkem i na období nebo jeho část, kdy daňová povinnost přešla na nového poplatníka, zaplacená daň se nevrací, ale započítává se novému poplatníkovi.

(3) Pokud ke dni převodu nemovitosti nebyly daňové povinnosti plně vypořádány původním poplatníkem, tato povinnost přechází na nového poplatníka.

HLAVA PÁTÁ SILNIČNÍ DAŇ

§ 94

Daňové přiznání a vyměření daně

(1) Poplatník je povinen podat přiznání na předepsaném tiskopise místně příslušnému finančnímu úřadu nejdéle do 31. ledna roku, na který je daň předem vyměřována a placena. Dojde-li ke vzniku daňové povinnosti v průběhu roku, podá poplatník přiznání k dani do patnácti dnů ode dne splatnosti daně.

(2) U řidičů cizozemských vozidel v mezinárodním provozu se daň vyměřuje na základě přiznání k dani. O vyměření a zaplacení dani se mu vydá potvrzení. Jsou-li pochyby zda daně vozidlo podléhá dani, lze o tom rozhodnout i na základě závazného prohlášení řidiče.

§ 95

Průkaz o zaplacení daně

Řidič je povinen mít u sebe při provozu vozidla na veřejných komunikacích vždy též doklad o zaplacení daně a předložit jej k nahlédnutí na výzvu oprávněných kontrolních orgánů. Za doklad o zaplacení se považuje zejména potvrzení o vyměření a zaplacení dani nebo poslední díl poštovní poukázky, kterou byla daň zaplacená.

ČÁST OSMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 96

Pokud jde o příjmy odváděné do rozpočtu republiky, do územních rozpočtů a fondů, neuvedené v § 1, nebo pokud jde o odvody a poplatky sankční povahy, pokuty a penále, postupuje se při jejich placení podle části šesté tohoto zákona. Ostatní ustanovení tohoto zákona se na tyto příjmy nevztahují. Stejně se postupuje, jde-li o příjmy rozpočtu federace spravované správci daně České republiky.

§ 97

(1) Ustanovení tohoto zákona se použije, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, neobsahuje odlišnou úpravu.

(2) Ustanovení části první až šesté a osmé tohoto zákona se použijí, pokud ustanovení části sedmé nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 98

(1) Rozhodnutí a jiná opatření vydaná správci daně Slovenské republiky platí i na území České republiky, pokud jsou jimi ukládány povinnosti nebo zřizována či osvědčována práva stejného nebo obdobného

charakteru, jaká je možno uplatnit podle právních předpisů platných v České republice.

(2) To platí i při změně místní příslušnosti, dožádání a delegaci a při plnění oznamovací povinnosti v rámci součinnosti třetích osob.

(3) Dojde-li k pochybnostem o místní příslušnosti mezi správci daně České republiky a Slovenské republiky a nebudou-li tyto pochybnosti odstraněny jednáním mezi těmito správci daně, rozhodnou o místní příslušnosti v dohodě ministerstva financí České republiky a Slovenské republiky. Je-li místní příslušnost vázána na registraci daňového subjektu, může kterékoliv ministerstvo financí republik požádat o přezkoumání registrace soud.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použijí jen za předpokladu vzájemnosti.

§ 99

Pro daňové řízení se zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), nepoužije.

§ 100

Ministerstvo vydá obecně závazné právní předpisy k provedení § 42 odst. 15, § 59 odst. 5 a 6, § 62 odst. 10, § 75, 76, § 81 odst. 1 a § 91.

§ 101

Tento zákon platí i pro řízení zahájené před jeho účinností. Právní účinky procesních úkonů, které nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají však zachovány. Zachována zůstává i místní příslušnost správce daně, která byla u zrušených daní při jejich posledním vyměření.

§ 102

(1) Tento zákon platí také pro zrušené daně, pokud řízení o nich bude konáno ještě po účinnosti tohoto zákona.

(2) Výše penále, přírážek, pokut a dalších sankcí, nesmí přesáhnout částky, které by bylo možno uložit podle dřívějších předpisů vedle zrušené daně.

§ 103

Není-li ve zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové subjekty zaregistrované u správce daně podle dosavadních předpisů splní svoji registrační povinnost podle tohoto zákona do 30. června 1993.

§ 104

(1) Kolkové známky vydané přeci účinností tohoto zákona na základě zmocnění v zákoně č. 105/1951 Sb., o správních poplatcích, zůstávají v platnosti i po dni účinnosti tohoto zákona.

(2) Ukončení jejich platnosti stanoví ministerstvo obecně závazným právním předpisem, kterým současně stanoví způsob a lhůty pro vypořádání nespotřebovaných zásob těchto kolkových známek.

§ 105

Rozhodnutí o počtu vyživovaných osob vydaná správcem daně pro účely daně ze mzdy, která byla vydána podle zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, a prováděcí vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky a ministerstva financí Slovenské socialistické republiky č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy, ve znění pozdějších předpisů, pozbývají platnosti pro zdanění mezd za období od účinnosti tohoto zákona.

§ 106

Zrušuje se

1. § 27 odst. 1 písm. b) zákona České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
2. § 4 odst. 1 až 4 zákona České národní rady č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech,
3. vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

§ 107

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Burešová v. r.

Píthart v. r.

OBSAH

ČÁST PRVNÍ			
OBEČNÁ USTANOVENÍ	§ 1–32		
Rozsah působnosti	§ 1	Zákaz přenosu daňové povinnosti	§ 45
Základní zásady daňového řízení	§ 2	Vyměření daně a její dodatečné vyměření	§ 46
Úřední jazyk	§ 3	Lhůty pro vyměření	§ 47
Místní příslušnost	§ 4	ČÁST ČTVRTÁ	
Dožádání a delegace	§ 5	ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	§ 48–53
Daňové subjekty	§ 6	Odvolání	§ 48
Osoby zúčastněné na řízení	§ 7	Postup správce daně	§ 49
Svědci a osoby přezvědné	§ 8	Postup odvolacího orgánu	§ 50
Způsobilost k jednání	§ 9	Stížnost	§ 51
Zastupování	§ 10	Námítka	§ 52
Vyloučení ze zastupování	§ 11	Reklamace	§ 53
Protokol o ústním jednání	§ 12	ČÁST PÁTÁ	
Úřední záznam	§ 13	MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	§ 54–56
Lhůty	§ 14	Obnova řízení	§ 54
Místní šetření	§ 15	Postup při obnově řízení	§ 55
Daňová kontrola	§ 16	Opravy zřejmých omylů a ne- správností	§ 56
Doručování	§ 17	ČÁST ŠESTÁ	
Doručování do ciziny	§ 18	PLACENÍ DANÍ	§ 57–73
Doručení veřejnou vyhláškou	§ 19	Základní pojmy	§ 57
Doručení hromadným předpisným seznamem	§ 20	Příslušenství daně	§ 58
Zahájení řízení	§ 21	Způsob placení daní	§ 59
Postoupení	§ 22	Posečkání daně a povolení splátek	§ 60
Nahlížení do spisů	§ 23	Den platby	§ 61
Povinnost zachovávat mlčenlivost	§ 24	Evidence daní	§ 62
Sankce za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost	§ 25	Daňové nedoplatky a penále	§ 63
Vyloučení pracovníků správce daně	§ 26	Přeplatky a úrok	§ 64
Zastavení řízení	§ 27	Prominutí daňového nedoplatku	§ 65
Předběžná otázka	§ 28	Odpis daňového nedoplatku pro nedobytnost	§ 66
Předvolání a předvedení	§ 29	Zálohy	§ 67
Náklady řízení	§ 30	Zvýšení daně	§ 68
Dokazování	§ 31	Vybírání daně srážkou	§ 69
Rozhodnutí	§ 32	Promlčení práva vymáhat daňové nedoplatky	§ 70
ČÁST DRUHÁ		Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň	§ 71
ŘÍZENÍ PŘÍPRAVNÉ	§ 33–39	Zástavní právo	§ 72
Registrační povinnost daňových subjektů	§ 33	Vymáhání daňových nedoplatků	§ 73
Součinnost třetích osob	§ 34	ČÁST SEDMÁ	
Ukončení činnosti	§ 35	ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ K JEDNOTLIVÝM DRUHŮM DANÍ	§ 74–95
Vyhledávací činnost	§ 36	HLAVA PRVNÍ	
Pokuty	§ 37	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	§ 74–75
Pozastavení činnosti	§ 38	Registrace pro účely daně z přidané hodnoty	§ 74
Záznamní povinnost	§ 39	Vybírání daně	§ 75
ČÁST TŘETÍ			
ŘÍZENÍ VYMĚŘOVACÍ	§ 40–47		
Daňové přiznání a hlášení	§ 40		
Dodatečné a opravné daňové přizná- ní nebo hlášení	§ 41		
Přiznání k majetku	§ 42		
Vytýkácí řízení	§ 43		
Stanovení daně v případě nepodání daňového přiznání nebo hlášení	§ 44		

HLAVA DRUHÁ SPOTŘEBNÍ DANĚ	§ 76
Povinnosti daňových subjektů spojené s kontrolou výroby a oběhu líhu	§ 76
HLAVA TŘETÍ DAŇ Z PŘÍJMŮ	§ 77–90
Oddíl první Daň z příjmů fyzických osob	§ 77–88
Daňové přiznání	§ 77
Zaokrouhlování	§ 78
Minimální výše daně	§ 79
Placení daně	§ 80
Vybírání a placení daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků	§ 81
Roční zúčtování záloh	§ 82
Odpovědnost plátců daně	§ 83
Povinnosti plátců daní	§ 84
Uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného	§ 85

Způsob prokazování nezdanitelných částek ze základu daně a dopravného	§ 86
Daň vybíraná srážkou	§ 87
Zajištění daně	§ 88
Oddíl druhý Daň z příjmů právnických osob	§ 89–90
Placení záloh a splatnost daně	§ 89
Daň vybíraná srážkou	§ 90

Oddíl třetí Společná ustanovení	§ 91
HLAVA ČTVRTÁ DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	§ 92–93
Daňové přiznání	§ 92
Vyměření daně	§ 93

HLAVA PÁTÁ SILNIČNÍ DAŇ	§ 94–95
Daňové přiznání a vyměření daně	§ 94
Průkaz o zaplacení daně	§ 95

ČÁST OSMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ	§ 96–107
---	----------

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 540,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - **Novinová sazba** povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obytném středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 53 38 41-9 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admína, spol. s r. o., Škroupova 18.